

ERDÉLYI ÖRMÉNY GYÖKEREK füzetek

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület havonta megjelenő kiadványa

VI. évfolyam 68. szám

2002. október

„Emlékek nélkül, népeknek híre csak árnyék,,”
(Vörösmarty Mihály)

A Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása tagszervezetei: a II., VI., IX. és XI. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzatok, valamint az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület

A Fővárosi Örmény Klub minden hónap 3. csütörtökén 17 órakor - hívottan és hívatlanul - mindenkit szeretettel vár a Budapest, V. Semmelweis utca 1-3. I. emeleti zeneterembe

---

Lapunk az interneten: www.magyar-orm.axelero.hu honlapon.

Elektronikus levélcímünk (E-mail): magyar.ormeny@axelero.hu

Elektronikus levélcímünk (E-mail): magyar.ormeny@mail.datanet.hu

---

„Őrizd meg a Te népedet békében...”

„Istennek Igéje, aki együtt teremtész az Atyával, s aki a semmiből élőlényeket teremtettél, légy irgalommal elhunyt szolgálidhoz, mert Te jössz el megítélni azt, amit Te alkottál hiba nélküli kezeddel.”

Szüret és az őszi gyümölcsök meg a termények betakarítása, ugyanakkor az őszi vetés és más munkálatok, melyek előkészítik majd a jövő évet: ilyen az október. S a saragan szövegében is ott az elmúlás, de vele szembeállítva a teremtés. Mindkettőnek Ura Jézus, akit várunk.

Dr. Sasvári László.

* * *

„Ami minket illet, mi nem alkuszunk...”

Kossuth Lajos

Örmény kisebbségi képviselőválasztás - 2002. október 20.

* * *

Felhívás

„Ami minket illet, mi nem alkuszunk...” jutott eszembe Kossuth kijelentése a magyar Golgotán, Aradon, a minap, a sokezer emlékező magyar között. És nem alkudtak, bátran vállalták vértanúink a megtorlást, köztük Kiss Ernő és Lázár Vilmos. És mi sem alkuszunk, jut eszembe hazatérvén Budapestre, a támadások keresztüzébe, az örmény kisebbségi választásra készülvén. Mi akkor sem leszünk mások, mint amik vagyunk: magyarörmények, akik 330 éve hazát találtak és gyökeret eresztettek Erdélyben és Magyarországon. Magyarok, örmény gyökerekkel. Magyar anyanyelvűek.

Egy kisebbség, amely a magyarság boldogulásában érdekelt.

Amilyenek őseink voltak. Az aradiak és a többiek. És nem alkudtak meg. Vállalták a biztos halált. Mert hittek abban, hogy amit tettek, azt hazájuk szabadságáért tették.

Most más korban élünk. A jelen másfajta magatartást kíván hazáját szerető polgáraitól. De ugyanúgy bátor kiállást elvei mellett, mégha alantas támadások is érnek ezért.

Tegyünk hát meg mindent, hogy továbbra is lehessünk azok, akik voltunk, akik vagyunk. Ragaszkodjunk az örmény kultúránkat ápoló összetartó közösségünkhöz, a Fővárosi Örmény Klubhoz, az Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek havilapunkhoz, kultúránk terjesztésének jól bevált módszereihez: kiállításainkhoz, könyvkiadásainkhoz, konferenciáinkhoz. Ragaszkodjunk ahhoz, hogy jogunk legyen továbbra is gyökereinket kutatni és ápolni itthon és otthon Erdélyben, tárgyi örökségünket megmenteni. Ragaszkodjunk hitéletünkhöz, örmény szertartású római katolikus egyházunkhoz, templomunkhoz, múzeumunkhoz, a XI. Orlay utca 6. szám alatt.

Senkinek sincs joga közösségi és egyéni jogainkat megkérdőjelezni.

Mit kell tehát tenni?

Minden helyen elmondani, hogy mit akarunk elérni. Azt, hogy a kb. 15-20 ezernyi hazai történelmi örménység visszaszerezze számarányának megfelelő súllyal örmény kisebbségi képviselőjét. Azt, hogy ne az újonnan bevándoroltak diktálják nekünk, hogy mik lehetünk és mit tehetünk.

Ezért felkérünk minden magyarörményt és magyarörmény szimpatizánst, a nemzet felemelkedését szem előtt tartó honfitársunkat, hogy segítse harcunkat, s szavazzon az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület valamennyi területi képviselőjelöltjére. Ez a mi kis szabadságharcunk. „Ami minket illet, **mi** nem alkuszunk...”

2002. október 8.

dr. Issekutz Sarolta

Nagyon fontos, hogy mindenki tudja, mi a teendője, ezért gondosan olvassa el, tanulmányozza a következő tanácsokat:

1. Győzze meg rokonait, barátait, ismerőseit, szomszédait, hogy menjen el szavazni, mert a nemzet jövőjét alakíthatja szavazatával. A kisebbségi önkormányzatok közül az örmény kisebbség Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület jelöltjei a nemzetünk felemelkedésében érdekelt, tehát válasszon bennünket.

2. Menjen el szavazni és kérjen „kisebbségi szavazó ívet is”.

3. A kisebbségi szavazólapon felül keresse meg az „örmény” kisebbséget és az ott található körbe tegyen x vagy + jelet.

4. Az „örmény” szó alatti oszlopban az örmény jelöltek nevét találja ABC rendben, mindegyik jelölnél feltüntetve a jelölőszervezet nevét, a független megjelölést. Keresse meg azokat a jelölteket, amelyeknél az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület a jelölőszervezet. E jelöltek nevénél található körbe tegyen x vagy + jelet. Kérjük gondosan nézze át a névsort és az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület **minden** jelöltjére szavazzon (maximum öt jelöltet talál, maximum 5 jelöltet lehet bejelölni).

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület a következő kerületekben állított jelölteket:

Budapest I., II., III., V., IX., X., XI., XII., XIII., XIV., XV., XVI. és XVIII. kerületeiben.

Vidéken Szegeden és Siófokon.

Az országban összesen 63 jelöltet indítottunk.

Köszönjük bizalmát és szavazatát.

Dr. Issekutz Sarolta, Alexa Károly, Lányi Zsolt
Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület

* * *

Digitális identitás

A rémesen hangzó címért minden olvasó elnézését kérem, de kényszerűen adódott: a digitális technika (s így a digitális alapú gondolkodás) vélhetően senki előtt sem ismeretlen, számítógépeink révén sem. Ez a gondolkodási technika minden kérdést elemi, atomi alapkérdésekre bont le. Minden lépés csak a megadott 0 vagy 1, tehát „igen” vagy „nem” válasz után kezdődhet.

Mi köze ennek a másik címbeli szóhoz, az identitáshoz?

A latin eredetű kifejezés az „idem” (ugyanaz, ugyancsak) jelentésű szóból származik, legújabbkori használatban az „identifikálni” annyit tesz, mint azonosítani, az identitás pedig immár mindenütt a világon közkeletű szó: önazonosságot, azonosságtudatot jelent.

„Ha örmény vagy, beszélj örményül! Ha nem úgy beszélsz, nem vagy az!”

Ennek a digitális tévedésnek, persze, van ellenpárja: „Nyelvében él a nemzet”. Ez utóbbi ugyan nem hazugság, de egyoldalú megközelítés, hiszen igen-nem válaszra kényszerít.

Hogy miért? Mert egy bonyolult, sok-sok összetevőből álló kérdést összességében igyekezik egyetlen „igen” vagy „nem” válaszra egyszerűsíteni.

Az előbb említett „ha ilyen vagy, így beszélj!” éppen ezért embertelen, demokrácia-ellenes, aljas. Erkölcstelen.

Egy országosan terjesztett lapban végre azt olvasom, hogy: „...vannak »magyar örmények« és »örmény magyarok«. Az egyik csak vallásában-hagyományaiban az, de már évszázada asszimilálódott.” (Vasárnapi Hírek, 2002. október 6. A cikk (gm-vgp) szignójú szerzői a kisebbségi ombudsman-tól kapták a tájékoztatást.)

Örvendjünk. Végre eljutott az ombudsmanig a hír, hogy a magyarországi örménység egyrészt egy többszáz éve itt élő, elmagyarosodott csoportból áll (vagyunk vagy tíz-tizenöt ezren), valamint egy néhány évtizede itt élő, kisebb csoportból, amely őrzi alighogy otthagyt hazája nyelvét.

(Ha nyelvtudásról beszélnek például a horvátok? Hiszen szomszédos ország vagyunk. Vette észre valaki, hogy Örményország jónéhány ezer kilométerre van ide, s nem a határ másik oldalán?)

Örvendjünk. Végre tudatosulhat minden választópolgárban, hogy az 1993-as kisebbségi törvény szerint a Magyar Köztársaságban az a nemzeti kisebbség, amelyik legalább 100 éve itt honos. Aki tehát ma itt örmény kisebbségi, bár ötven, vagy tíz éve él Magyarországon, az nekünk köszönhetően kisebbség, mert örmény őseink a XVII. század végén telepedtek meg a Magyar Királyságban: nélkülem ő csak bevándorló lehetne, akár például a nála sokkal nagyobb számban itt élő kínaiak.

De... örvendjünk? Csak örvendhetnénk, mert a választópolgároknak csak tudatosulhatna (feltételes módban) a kérdés, ám nem tudatosul (kijelentő módban).

És mindez lehetne kizárólag némely nemzeti kisebbség (köztük az örmény) gondja, csakhogy az egész magyarság érdekeit és a Magyar Alkotmány alapvető értékeit sérti.

Amíg azt a hazug csúsztatást kezelik (kezeljük mi, mindannyian, az örmény körök és a kisebbségi atyaúristenek) központi kérdésként, miszerint itt A.A. „csapata” és dr. I.S. „csapata” áll szemben egymással, addig ez a kérdés nem a magyarországi örmény kisebbségről szól. Addig mindez csak arról a primitív módon implikált játékról szól, hogy „az az örmény, aki örményül tud!” - mint azt A. A. országos elnök a lusta államaparátusnak és a lusta médiának, valamint a lusta közvéleménynek mindig, mindenféle színű kormányzás alatt elmeséli.

Ez az előkészítése a digitális rendszerű hazugságnak: a bonyolult, sokágú kérdést olcsó „fekete-fehér” játékként föltenni.

Menjünk tovább: ha ez csak bizonyos kisebbségek (akár több kisebbség) dolga volna, addig még - némi megbocsátható lustasággal - legyinthetne a magyarság, mondván, hogy a kisebbségek hagyják a társadalmat békén apró, partikuláris vitáikkal.

De, ismétlem, a magyarság alapvető értékeinek és a Magyar Köztársaság Alkotmánya szellemének megkérdőjelezéséről van szó. Nincs szükségünk itt jogszabályok emlegetésére. Egyetlen fogalomra van szükségünk, a címben is említett „identitásra”, a nemzeti és kulturális önazonosság fogalmára, ennek is legkevésbé digitális változatára. A neve: többes identitás.

Ez a fogalom nem olyan légből kapott, nem filozófusok és jogászok által elvarázsolt kifejezés, mint az esetleg elsőre látszik. Mostanában mintha kezdene feledésbe menni.

De mi az a többes identitás?

Példaként: ha én családapam vagyok, és vállalom, hogy feleségem és gyermekeim vannak, törődöm velük, gondoskodom róluk - akkor ez azt jelenti, hogy vállaltam önmagam, tehát azt az identitást, hogy családapam vagyok.

Egyúttal azonban - például - kertészmérnök is vagyok, egy csoportnyi ember munkáját irányítom és büszkén vállalom, hogy munkám eredményeként felépült egy kis (vagy nagy) park. Ez is identitásom része, hogy nem tudok sétálni egy idegen parkban anélkül, hogy ne vizsgáljam (és esetleg bíráljam) a parképítők munkáját, vagy ne ismerném fel a kertész tervező szándékát és annak megvalósulását.

Hát akkor én most családapam vagyok, vagy kertészmérnök? Válasszak „igen”-„nem” alapon?

Ráadásul - ugyancsak például - futni is szoktam, egy sportegyesület futószakosztályának a tagja vagyok, és ha valamelyik tévé-csatornán látom a berlini maratont befutóját, feldobog a szívem. Futó vagyok,

ismerem a sportvilágnak ezt a részét, örömem telik benne, részt szoktam venni a rendezvényeiken, még ha nem is tartozom az élvonalba. Tehát ez is identitásom része.

Ugye, ne írjam le... de leírom: talán feltehető a kérdés, miszerint válasszak már: családapa vagyok-e, kertészmérnök vagyok-e, sportoló vagyok-e? A válasz egyértelmű: egyszerre mindenik vagyok.

A hosszúra nyúlt példálózást bocsássa meg nekem, tisztelt olvasó: így kívántam ábrázolni a „többes identitás” egyszerű és nagyon emberi fogalmát. Ha ugyanis mindennapi funkciók helyett nemzeti-kulturális kötődésekkel példálózom, hosszabban kell fogalmaznom, lévén bonyolultabb, finomabb s ezért könnyebben félreérthető a példa.

De ezt az alapvető fogalmat a nemzetiségi hovatartozás, a nyelvtudás (vagy nemtudás), az önazonosság kérdésében mostanság, majd' egy évtizede sokan kezdik aláfűrészelni, rágni, omlasztani.

Mondhatnám kis iróniával: ma még nem tudom, lehetek-e én örmény származású, miután nem tudom az örmény nyelvet?

Személy szerint - és fennen hangoztatott, bár alkotmányellenes elvek szerint - eljátszhatnám a lengyel kisebbségit, mert irodalmi szinten írom és beszélem azt a nyelvet. Ebben megfelelnek az országos örmény elnöknek. Az „azonosság” érzése valahogyan mégis a gyimesi, szépvízi, kézdivásárhelyi és erzsébetvárosi származási szálakban jelenik meg.

Kérdezhetném iróniával, hogy a ma, osztársadalmi pénzekre oly „harcos” örményül beszélő örmények unokája, aki holnap születik meg, és esetleg nem fog megtanulni örményül, vajon örmény lesz-e? Lehet-e? (A kérdést úgy értem: vajon, bizonyos akkori kisebbségi atyaúristenek „megengedik-e”, hogy örménynek is érezze magát?)

És itt vissza kell térnem a „digitális” fogalomra.

„Ki vagy? Magyar-e, vagy örmény?”

Aki jelenleg azt válaszolja, hogy „mindkettő”, attól a jelenlegi közfelfogás sugallata szerint azonnal nyelvvizsga-bizonyítványt kellene kérnünk. (Persze, ha már így, akkor magyar nyelvvizsga-bizonyítványt is érdemes volna kérnünk!)

Csakhogy: ez a magyarság szellemisége és a hatályos Magyar Alkotmány elleni támadás!

A magyarság erkölcsi és jogi befogadó-készsége tette lehetővé az erdélyi magyar örményeknek, hogy... hogy erdélyi magyar örménnyé váljanak.

Ez az erkölcsi-jogi megközelítés tette szellemileg gazdaggá a magyarságot és odaadó magyarokká mindazokat - mindazokat! -, akik egy évezred során megtalálták a helyüket: magyarok lehettek s ugyanakkor és egyszerre szerbek, zsidók, horvátok, svábok, románok... hadd ne soroljam; akit kihagytam, bocsássa meg. De hangsúlyozom: magyarok voltak, miközben... (lásd az előbbi felsorolást) ugyanakkor és egyszerre!

Ez a határainkon túl élő, magyar, vagy fél-, sőt, negyed-magyar testvéreinkre is vonatkozik. Vajon, lehet-e magyar az a szlovák állampolgár, aki szepességi magyar családból is származik, de alig tud néhány szót magyarul? (Azaz: kitagadja-e őt valamikor a magyarságból egy magyar országos elnök? Vagy a szlovákságból egy hasonlóan országos és hasonlóan szlovák elnök?) Szabad-e nem tudnia a héber nyelvet annak a bácskai, magyar anyanyelvű, félig sváb embernek, aki egyébként zsidó is? (Azaz: kitagadja-e őt nyelvismeret hiánya miatt a zsidóság - úgymond - avatott képviselője?)

De - hogy a közösségünkhöz legközelebbi példát hozzam - tessék megnézni a Kolozsvárott, Gyergyóban, Szamosújváron, vagy Sepsiszentgyörgyön élő, működő magyarörmény közösségeket (de tessék megkérdezni minderről a kolozsvári Sebesi Karen Attilát - akinek a „Karen” nem díszítő előneve, hanem az egyik keresztnéve, mert ő Karen is és Attila is! egyszerre! - vagy tessék elolvasni az ő számos megnyilatkozását lapunk 2001-es és 2002-es számaiban), miként éli meg a román állampolgár erdélyi magyarörmény azt, ha három jelzője közül bármelyiket megkérdőjelezzük! Bármelyiket!

Illyés Gyula a magyarságról szóló írásaiban és megnyilatkozásaiban sokszor hangsúlyozta: magyar az, aki annak vallja magát. Talán érdemes a XX. század második felében élő, egyik legnagyobb, felelős magyar gondolkodó szavain eltöprengeni, ráadásul nem digitális kiterjesztésben.

Kisebbségi törvényünk - a Magyar Köztársaság Alkotmányával, főként pedig évezredesen gyümölcsöző magyar hagyományaink szellemével egyezően - kimondja, hogy mindenki olyan nemzetiségű, amely nemzetiséghez tartozónak vallja magát.

Erkölcileg fogalmazzuk így: olyan nemzetiségű, amelyik nemzetiséget vállalja. Távolról sem „igen”- „nem” alapon. A nemzeti-érzelmi hovatartozás nem digitális kérdés. Többrétű: saját tisztességünk, és a mások iránti tisztesség vállalásának kérdése.

Persze, vannak, akik választásról választásra nemzetiséget „váltak”.

És akkor? Hiszen olyanok is vannak, akik lopnak, holott meg van írva a Tízparancsolatban: Ne lopj!

De ha lopnak - attól még a Törvény érvényes. Az erkölcsi törvény is.

Föltettem a kérdést: vajon egy húsz éve bevándorolt örmény és egy színmagyar személy házasságából származó emberke tud-e majd örmény is lenni, ha Magyarországon élve nem tanulja meg az örmény nyelvet? A személyes válaszom: remélem, hogy igen. Remélem, hogy az a kicsi gyermek tíz, vagy ötven év múlva nyugodtan mondhatja, ékes magyar nyelven:

- Nem tudok örményül, de örmény származásúnak érzem magam, és büszke vagyok rá.

És magyar anyanyelven ápolni és terjeszteni fogja egyik szülőjétől örökölt örmény kultúráját, és a másiktól örökölt magyar kultúráját.

És akkor tiszta szívvel, hangosan hivatkozhat az örmény származású Kiss Ernő aradi vértanúra, aki csak magyarul, latinul és németül tudott, örményül nem. Persze, ha még akkor létezik a magyarság befo-gadó, intelligens, finom kultúrája, amely nem digitális.

Dávid Csaba

* * *

Bemutatjuk az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület 2002 évi választáson induló képviselőjelöltjeit

Budapest I. kerület

Bacsó Márton Károly

Budapesten születtem 1978-ban, erdélyi örmény gyökerű családban. Mind a két nagyanyai ág örmény, az erzsébetvárosi Kabdebó család.

Édesanyám 34 éve az első kerületben a fogászaton asszisztens. Itt végeztem a számítástechnikai szak-középiskolát, jelenleg a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola negyedéves, végzős hallgatója va-gyok.

Számítástechnikai ismereteim és angol nyelvtudásom határozzák meg elfoglaltságaimat is (egyebek között én tartom karban a szomszédaim között kialakított számítógépes hálózatot).

2001 decemberében egyetemi versenyen első helyezést értem el; szívesen olvasok, szeretem a komoly-zenét, modellezek.

Megválasztásom esetén elsősorban a magyarörménység kulturális hagyományainak érvényesítését és modern, multimédiás formában történő bemutatását tartanám fontos feladatnak úgy, hogy annak minden magyar érdeklődő haszonélvezője lehessen.

Bende Miklós

Születtem Szegeden 1921-ben. Apám színművész, anyám tánctanárnő, nagybátyám vitéz Jakabffy De-zső színigazgató Erdélyben. Diákkoromat Jakabffy nagyapám házában töltöttem, tőle értesültem erdélyi örmény gyökereimről.

Szegedi érettségim után a Ludovika Akadémiára kerültem és tüzérsztként harcoltam a magyarországi hadműveletekben. A három éves szovjet hadifogság ébresztett rá arra, hogy a színház életet mentő hiva-tás; hazajövetelem után elvégeztem a Színház és Filmművészeti Főiskola színházrendezői tanszakát.

Éveken át mint rendező dolgoztam különböző színházaknál, majd megalapítottam az Erdész Színpa-dot, a Pinceszínházat, a Sztereo színházat, előadás-sorozatokat szerveztem a középiskolások humánész-tikai képzésére, és német nyelvű irodalmi műsorokat külföldiek részére. Tanítottam színészmesterséget az Artistaképző Intézetben és vezettem Színészképző Stúdiót. Egy lányom, egy fiam és két unokám van.

Képviselőként elsősorban az említett területeken szerzett jártasságomat szeretném érvényesíteni.

Dr. Benedek Katalin Erzsébet

Budapesten születtem. Az ELTE Bölcsészettudományi Karán szereztem magyar-orsz szakos tanári és művészettörténeti diplomáimat. Pályámat 1977-ben a Budavári Palotába helyezett Magyar Nemzeti Ga-lériában kezdtem: azóta az intézmény munkatársa, jelenleg művészettörténész főmuzeológusa vagyok.

Családomban a nemzeti elkötelezettség, az európai kultúrát, polgári értékrendet tisztelő, keresztény léggör természetes közeg. Orvos szüleim családfája apai ágról háromszéki lófőszékely rangú, örmény beütésű elődöket jegyez. Másrészt jelenti Benedek Eleket, akinek egyedülálló irodalmi munkásságát folytatták a dinasztia máig elismert leszármazottjai. Anyai részről a legendás magyarságú kárpátaljai görögkatolikus püspök, Sztojka Sándor képviseli familiáris kötődéseinket. A fentiekből adódó kulturális vonulatot hordom génjeimben, hivatástudattal hasznosítom szakmai munkámban.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület tagjaként a magyarörmény kultúra ápolását eddig is, négy évvel ezelőtti kisebbségi képviselővé választásom óta is komoly feladatommak tekintetem. Hiszem, hogy a jövőben még többet tehetek ezért a nagymultú kisebbségért. Ez a programom, kérem támogassanak.

Dávid Csaba

1943-ban születtem Marosvásárhelyt, a kézdivásárhelyi Dávidok közül. Felmenőim között szerepel az erdélyi örmény Zakariás- Csiky- Persián-család. 1945 óta Budapesten élünk, két testvérem van. A budai Rákóczi gimnáziumban érettségiztem, majd egy évtizeden át éltem Varsóban, ott jártam egyetemre is. A 70-es évek közepe óta dolgozom a szinkronfilm-szakmában, közben tíz éven át egy tudományos ismeretterjesztő folyóirat egyik szerkesztője, később főszerkesztője voltam. (Mindig nagyon izgatott az ismeretterjesztés, különösen a műszaki-tudományos kérdések.)

Jelenleg az egyik ismeretterjesztő tévé-csatorna szerkesztője vagyok. Több műfordítás-kötetem és saját könyvem jelent meg. Négy gyermekem közül három él. Ugyancsak három az unokáim száma.

1988-ban a Budavári Örmény Kisebbségi Önkormányzat egyik képviselője lettem. Az elmúlt négy év alatt képviselőként igyekeztem hozzájárulni, hogy a Kisebbségi Önkormányzatra bízott közpénzeket tésztületünk jó, értelmes célokra fordítsa. Újraélesztésem esetén a továbbiakban is ez lesz a célom.

Gosztonyi Mária

Kaposváron születtem, értelmiségi család harmadik gyermekeként. Édesanyám az erdélyi örmény eredetű Szentpétery Katalin.

1980-ban a budai Petőfi Gimnáziumban általános érettségit, 1990-ben pedig kereskedelmi érettségit szereztem.

1986-ban fiam, 1988-ban leányom született, akikkel családuknban az örmény szál tovább folytatódik. Ez a szál vezetett engem is az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület rendezvényeire.

Jelenleg egy 1990-ben alapított, ingatlan-forgalmazással és értékebecsléssel foglalkozó K.ft. ügyvezetője vagyok.

Célkitűzésem az örmény kultúra ápolása és a terjesztésében való részvétel. Megválasztásom esetén igen fontosnak tartom, hogy magyarörmény kultúránkat minél szélesebb körben megismerjék a kerület lakói.

Budapest II. kerület

Bacsó Zoltán

1947-ben születtem Pécsen. Szüleim orvosok voltak. Édesanyám révén erdélyi örmény származású vagyok, nagyapám Kabdebó Antal, nagyanyám Gorove Anna volt, mindketten erdélyi - erzsébetvárosi - születésűek.

Iskoláimat Kecskeméten végeztem, 1976 óta vagyok a kerület polgára. Erdélyi magyarörmény feleséget választottam, 2 nagykorú gyermekünk van.

1967 óta dolgozom a Pannónia Filmstúdióban, segédoperatőr, majd operatőrként. Számtalan kisfilm, sorozat és egész estés film felvételi munkáit végeztem el, többük díjat nyert, pl. az Oscar-díjas „Légy” (rendezte Rófusz Ferenc), a Cannes-i Arany Pálmás „Küzdők” (Jankovics Marcell) és a „Moto Perpetuo” (Vajda Béla). 1994-ben Balázs Béla-díjjal jutalmaztak.

2002-ben Jankovics Marcell „Ének a Csodaszarvasról” című animációs filmjének egyik operatőre voltam.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület jelöltjeként 98-ban mandátumot szereztem a II. ker. Örmény Kisebbségi Önkormányzatban, ahol egyesületünk 5 fős csapatával számtalan programot valóstítottunk meg a kerület magyarörményei és más érdeklődői számára. Feladatunk a gyökerek kutatása,

könyvek kiadása, kiállítások és konferenciák szervezése, kapcsolattartás az erdélyi magyarörmény közösségekkel.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület jelöltjeként kérem, az egész öt fős csapatnak adjanak esélyt a folytatásra.

Flórián Antal

1939-ben születtem a XVII. században Erdélybe menekült örmények által alapított Szamosújváron. Apám kereskedő, anyám, Kirkósa Klára háztartásbeli. Mindketten magyarörmények. Nagyszüleim még beszélték az örmény nyelvet. Szamosújvár, Kolozsvár, Marosvásárhely városokban tanultam. Az utóbbiban végeztem el a Színművészeti Főiskolát. A kolozsvári Állami Magyar Színháznál kezdtem pályámat, majd 1971-ben áttelepültem Magyarországra. Kaposvár, Kecskemét, Szeged színházaiban dolgoztam. Jelenleg a kecskeméti Katona József színház tagja vagyok.

Szülővárosom - ahol az örmény családok ma már elképzelhetetlenül szoros kapcsolatot tartottak egymással a ki nem mondott szeretet sugárzásában - mind a mai napig elkísér. Ez adta az erőt, hogy 1998-ban létrehozzuk az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület szegedi szervezetét, majd a választók bizalmából az Örmény Önkormányzatot Szegeden.

A közösségteremtés volt az elsődleges cél. A havonta megrendezett találkozóinkra olyan papokat, művészeket, tanárokat és örmény származású költőket hívtunk meg, akik történelmünkről, a ma már magyarokként számontartott örmény gyökerű tudósainkról, költőinkről, politikusainkról, művészeinkről tartottak színvonalas előadásokat. Több rendezvényünket szegedi közéleti kávéházakban tartottuk, mert tudatosítani kívántuk a város polgáraiban, hogy ez az életerős nép betelepülése óta igen sokat tett azért, hogy bebizonyítsa: méltó volt a befogadásra.

Idén Budapestre költöztem. Mivel szegedi képviselői munkámat a közösségteremtés, hagyományápolás, népszerűsítés hármas célja határozza meg, Budapesten is ezt szeretném folytatni, ha az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület jelöltjeként a második kerületi, budai polgároktól erre felhatalmazást kapok, egyesületi társaimmal együtt.

Dr. Issekutz Sarolta

Édesapám, n. dr. Issekutz János kolozsvári, majd Legfelsőbb bírósági bíró, ügyvéd, erdélyi örmény család sarja (Issekutz, Zachariás, Dániel, az ittebei, eleméri Kiss Ernő aradi vértanú családja).

Több mint 3 évtizede ügyvédként tevékenykedem. Férjem gépészmérnök, fiam sebészorvos, lányom számítógépes grafikus. Három évtizede otthonunk e kerület.

Nevemhez fűződik az 1994. évi örmény kisebbségi önkormányzatok jogi megszervezése. 1997-ben létrehoztam az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesületet a történelmi örménység, a magyarörmények összefogására. Feladatunk az örmény kulturális identitás erősítése, az örmény kultúra és hagyományok ápolása, terjesztése. Sikerült, hiszen az Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek információs-kulturális havilapunk immár hat éves. A Fővárosi Örmény Klub, amelyet 7 éve szervezek és rendezek, a Magyarok Házában tartja összejöveteleit minden hónap harmadik csütörtökén. Több mint 30 kiállítást rendeztem, valamint évente egyházi és világi konferenciákat hazánkban és Erdélyben. Fontos feladatomban érzem az örmény kultúra terjesztését, az örmény családok genealógiai kutatását. Nyolc könyvet rendeztem sajtó alá. Kezdetben az örmények országos alelnöke, kezdettől a Fővárosi Örmény Kisebbségi Önkormányzat elnöke, valamint kezdettől a II. kerület elnöke voltam és vagyok. Sok önálló rendezvénnyel jelentkeztünk kerületünkben: 2002-ben a Kerület Napján a kerületi örménység négy önálló kulturális programmal színesítette a kínálatot (templomi hangverseny, kiállítás, stb.).

Sajnos tevékenységünket az egykori Szovjetunióból betelepültek csapata, az országos örmény vezetés és holdudvara nem veszi jó néven, megpróbálja akadályozni, s örmény őseinktől örökölt és magunk által is rászolgált jó hírünket besározza. (Az országos vezetés ellen több büntető eljárás van folyamatban köztörvényes bűncselekmények miatt, pl. az Állami Számvevőszéki jelentés alapján.)

Mi a magyar nemzet részét képező magyarörmények vagyunk és maradunk is, mint ahogy őseink is vállalták nemzeti hovatartozásukat.

Mint egyesületünk elnöke vallom, hogy a magyarörmények egy nagy család, akik csapatban tudnak igazán eredményeket elérni. Ezért az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület 5 fős kerületi csapata valamennyi tagja részére kérem a támogatásukat. Kérem a kerület szavazópolgárait, hogy a kisebbségi szavazólapon az örmény kisebbség oszlopában felsorolt örmény jelöltek között keressék meg mind az öt

Erdélyi Örmény Gyökerek jelöltet: rajtam kívül Bacsó Zoltán, Flórián Antal, Szabó Anikó és Zakariás Antal Dirán neve mellé tegyenek x, vagy + jelet.

Szabó Anikó

1965 július 22-én Nagyváradon születtem. Az élet úgy hozta, hogy 1985-ben, önhibámon kívül, el kellett hagynom szüleimet és szülővárosomat.

Magyar-angol szakos tanárnőnek készültem, mégis színésznő lett belőlem.

Pályámat Zalaegerszegen kezdtem a Hevesi Sándor Színházban, majd a soproni Petőfi Színház tagjaként dolgoztam 10 évig.

A kerület lakója vagyok.

Édesanyám: Ötves Erzsébet, a XVII. században Erdélybe betelepült örmények leszármazottja. Első ismert ősrünk Chácsig (Kristóf) 1684-ben született. Utódai az Ebesfalvi előnevet is felvették, ami később egy E betűre korlátozódott, innen ered a családban az Eötves változat is.

Felmenőim között fellelhető az Antalfy, Kazacsai, Issekutz, Donogán, Kabdebo, Páll, Hollósy név. Mindannyian nemzeti elkötelezettségűek voltak, mint ahogy a jelenben is azok vagyunk. A magyar kultúra terjesztése mellett igen fontos feladatomban tartom az örmény irodalom és kultúra megismertetését, ezért úgy a kiállításokon, mint a Fővárosi Örmény Klub találkozóin előadóművészként részt veszek e csodás világ megismertetésében. Kérem az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület öt fős csapatának támogatását szavazatukkal.

Zakariás Antal Dirán

Csikszépvízi eredetű örmény családban 1931-ben, Brassóban születtem.

A veszprémi piarista gimnázium után Budapesten szereztem közgazdász diplomát, majd a belkereskedelemben és a vegyiparban vezető gazdasági beosztásokban dolgoztam 1992-évi nyugdíjazásomig. Azóta egyéni vállalkozóként dolgozom, hogy az élet ritmusából ne essem ki.

A fiam orvos, két unokám van. Évtizedek óta a kerület lakója vagyok.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület jelöltjeként jutottam képviselői mandátumhoz 1998-ban és egyesületünk 5 fős csapatával alakíthattuk meg a választók bizalmából a II. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzatot. Azóta az erdélyi gyökerű magyar-örménység kultúrájának és hagyományainak megőrzésében, az örmény szertartású római katolikus templomunk és hitéletünk megmentésében, az erdélyi örmény kapcsolatok ápolásában veszek részt, szervezett keretek között. Céлом ennek a munkának a folytatása az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület jelöltjeként, öt fős csapatunkban. Kérem valamennyiünk támogatását, kérem csapatunk támogatását.

Budapest III. kerület

Csiky Zoltán

1943. június 12-én születtem Budapesten. Apám Csiky Zoltán Erdélyből menekült Magyarországra. Apai nagyanyám Szőke Ilona az erdélyi Lisznyó faluban született örmény családba. Innen erednek örmény gyökereim, amelyeket a mai napig ápolok.

Általános és középiskoláimat Pakson végeztem, majd 1966-ban gépészmérnöki diplomát szereztem az Agrártudományi Egyetem Gépészmérnöki Karán, Budapesten. Jelenleg építőipari vállalkozó vagyok a III. kerületben. Nős vagyok, 3 gyermekem és hat unokám van. Feladatomban tartom, hogy ápoljam az örmény kulturális örökséget és tovább erősítsem örménymagyar identitásunkat. Ehhez feltétlenül szükségesnek tartom az erdélyi-örmény kapcsolatok további bővítését, a múlt kutatását, kulturális örökségünk ápolását. Büszke vagyok rá, hogy az erdélyi örmény származású magyarok tehetségükkel, szorgalmukkal, hűségükkel tiszteletre méltóan kapcsolódtak be a magyar társadalmi, kulturális és gazdasági életbe, ápolják örmény gyökereiket és büszkén vallják magukat magyarnak.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület tagjaként tevékenykedem. Kérem, hogy egyesületünk minden jelöltjére adják le szavazatukat, hogy közösen vállalt programunkat megvalósíthassuk.

Dobó Attila György

1944-ben, Kolozsvárott születtem. 17 évesen a családommal együtt települtem „haza” otthonról, 1961-ben, itt érettségiztem, majd a Szegedi József Attila Tudományegyetem bölcsész karát, a pécsi tanárképzőt, majd a budapesti Gyógypedagógiai Főiskolát végeztem el.

Három évtized óta tanítok. A magyar iskolarendszer minden fokát belülről ismerem, mert tanítottam fogyatékos gyermekeket, dolgoztam általános- és középiskolában, főiskolán, 15 évig intézményvezetőként, 5 éven át főiskolai oktatóként, ahol neveléstant és gyermekvédelmet tanítottam. Úgy gondolom, hogy ennek szól a megtisztelő kitüntetés, amelyet 1993-ban az akkor közoktatási miniszter Mádl Ferenc úrtól vehettem át: a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét. Ez az elismerés egyben kötelezvény is számomra.

A családuk Kisküküllő vármegyei és kolozsvári eredetű, számos felmenőm erdélyi magyarörmény (édesanyám Szentpétery). Ezért kapcsolódtam be az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület munkájába.

Havilapunk az „Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek” hat éves. Hagyományos rendezvényünk a Fővárosi Örmény Klub, immár hét éve tartja estjeit. Könyvkiadványaink jelennek meg „Erdélyi Örmény Múzeum” sorozatként. Az elmúlt időszakban harminc kiállítást rendeztünk, évente konferenciát szerveztünk. E munkát kívánjuk továbbfolytatni. Kérem ezért az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület mind a négy jelöltjének egyidejű támogatását.

Sasi Nagy Pál

1946-ban születtem Budapesten. Apai ágon vagyok örmény származású. Nagyanyám Betegh Margit, nevelő nagyanyám Betegh Irén, dédszüleim Betegh Bálint és Czetz Mária örmény katolikusok voltak. Nős vagyok, három diplomás lányunk van.

Budapesten gépipari technikus oklevelet szereztem. Irányítottam többeszes gépipari cég telephelyeinek működését, majd egy Kft. ügyvezető igazgatójaként dolgoztam az idegenforgalomban. Másodállásban biztosítási üzletkötő vagyok.

Örmény őseim (köztük a 48-as Czetz János tábornok) arra köteleznek, hogy foglalkozzam a történelemmel, a múlt ápolásával, amelyet az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület is végez. Kérem támogatásukat, hogy a kerületnek ne csak egy Czetz utcája, egy holt Czetz emléktáblája, hanem egy élő Czetz rokon által is jegyzett magyarörmény kisebbségi önkormányzata legyen. Megválasztásom esetén az ő szellemiségét fogjuk ápolni, az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület többi jelöltjével egyetemben. Kérem támogatásukat rajtam kívül egyesületünk további három jelöltje számára, Csiky Zoltánra, Dobó Attila Györgyre és Várady Máriára is, munkánk csapatmunka. Köszönöm bizalmukat.

Várady Mária

1954-ben születtem Nagybányán, Erdélyben. Anyai ágon örmény származású vagyok, a gyergyóditrói Lőrincz családból.

A marosvásárhelyi Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet elvégzése után a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház színésznője voltam. Vígjátékokban, drámákban, zenés színdarabokban, kabaréműsorokban, előadóesteken szerepeltem.

1994 óta élek Magyarországon. 1994-1995-ben a Békés Megyei Jókai Színházban játszottam.

1995-ben a Magyar Rádió bemondó-műsorvezető-moderátor tanfolyamát végeztem el, majd az ELTE média szakán színész-újságíró diplomát szereztem.

1995 óta a Magyar Rádió Rt. munkatársa vagyok.

Újságírói szakdolgozatomban a többszörös identitás témáját vizsgáltam. A magyarországi örmények identitástudata elemzése során interjút készítettem a nemrég elhunyt Vákár Tibor építész-képzőművész-szel.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület tagjaként gyakran lépek fel rendezvényeken, magam is gyarapodva az örmény kultúra gyönyörű kincseivel.

Előre is köszönöm bizalmukat a csapat, az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület nevében, kérem társaimat is támogassák szavazatukkal, mind a négy képviselőjelöltünk neve mellé tegyenek x jelet.

Budapest V. kerület

Alexa Károly

1945-ben születtem, tanári diplomám, két gyermekem és két unokám van. Irodalomtörténeti, kritikai, művelődéstörténeti tanulmányokat és közéleti publicisztikákat írok, sok könyvet szerkesztettem, három önálló kötetem is megjelent.

Tevékenységemet az elmúlt évtizedekben az oktatás, valamint a tudományos kutatómunka határozta meg, s emellett folyamatosan dolgoztam különböző médiumoknál, általában vezető beosztásokban. Voltam például főszerkesztő helyettes a régi Mozgó Világnál, főszerkesztő a Heti, majd az Új Magyarországnál, a Hírtanács elnöke, majd szerkesztőségvezető a Magyar Televíziónál.

A rendszerváltozás kezdetén három évig - 1993 és 1996 között - a Magyar Távírási Irodának a vezérigazgatója voltam. Jelenleg a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen tanítok és annak a Kölcsey Intézetnek vagyok főmunkatársa, amelynek tudományos programja a polgári értékek tanulmányozása és védelme.

Örmény gyökereim Szamosújvárhoz kötnek, ahol az Alexa-kriptát a magaménak érzem, s mögötte azt a sok százados igyekezetet, szenvedést, túlélő erőt és hazafias tartást, ami - ha szabad így fogalmaznom - örmény véreimet jellemezte bujdosásukban és azután, hogy Erdélyben otthonra leltek.

Dr. Borszéki Béla

Okleveles mérnökbiológus, szakmérnök vagyok. Egy lányom és két unokám van. Fiatal koromban néprajzzal, hangszeres népzénnel foglalkoztam a Népművészeti Intézet és a Tudományos Akadémia Népzene kutató osztályának külső munkatársaként.

Hivatali munkásságom elsősorban az ásványvíziparra korlátozódott, de foglalkoztam táplálkozástudománnyal is.

Apai nagyapám erdélyi magyarörmény kereskedő volt, aki az örmények Rómájának is nevezhető Szamosújvár temetőjében nyugszik. Gyökereim a Buzesko, Simay családokhoz kötnek. A hazai örmény kisebbség 80-90 százaléka ilyen magyarörmény és csak egy csekély hányadát teszik ki azok, akik a két világháború között vagy a második világháború után jöttek magyar földre.

Magyarörménynek nevezzük azokat a családokat, akik asszimilálódtak ugyan és elvesztették az örmény nyelvet, de megőrizték ősi szokásaik egy részét, így pl. étkezési szokásaikat, örmény katolikus vallásukat. Fontosnak tartom az örmény kultúra, hagyományok, hitélet továbbadását, a szellemi és tárgyi emlékek megmentését. Mint az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület alapító tagja a kulturális identitásörzés erősítése érdekében vállaltam a képviselőjelöltséget.

Kabdebó János

Születtem Kolozsváron, ősi erdélyi örmény családból, 1944-ben. Apám Kabdebó László a Bolyai Tudományegyetem gazdasági igazgatója volt. Gimnáziumi érettségit és mechanikai műszerészi végzettséget is itt szereztem. Idegenvezetői szakvizsgával, középfokú román nyelvvizsgával rendelkezem.

Kezdetben műszerészként dolgoztam, majd idegenvezetőként, tolmácsként tevékenykedtem. Hobbim a fotózás és a videofelvétel készítés.

Évek óta aktív részvevője vagyok az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület Fővárosi Örmény Klubjának, kiállításainak. Mint az Egyesület örmény képviselője, szeretném a kulturális kapcsolatokat és a nemzeti tudatot erősíteni. Ehhez kérem a választópolgárok bizalmát, egyesületi jelöltársaimmal együtt.

Király Anikó Rita

Születtem 1978-ban, Budapesten. A Berzsényi Dániel Gimnázium elvégzése után az ELTE Állam és Jogtudományi kar állami és jogtudományi ismeretek szaktanfolyamát végeztem. Nagymamám Lászlóffy Erzsébet és Aján Mária, ősi erdélyi örmény családok tagjai (Issekutz, Zachariás).

Néhány éve tudatosult bennem, hogy részben örmény származású vagyok. Érdekelni kezdett ennek a népnek a történelme, kultúrája. Minél többet tudtam meg a történelméről, annál közelebb éreztem magam ehhez a néphez, az őseimhez.

Az örmények és a magyarok egyformán sikeresen meg tudták őrizni kereszténységüket és nemzeti kultúrájukat idegen környezetben. Büszke vagyok rá, hogy két ilyen erős és értékes nép sarja vagyok.

Megválasztásom esetén ebben a lelkületben kívánok tevékenykedni.

Lányi Zsolt

Székelyudvarhelyen születtem, apai ágon magyar és örmény, anyai ágon régi székely nemesi családból (Gálffy, Jakabházy). Apai nagyanyám, Valencsik Erzsébet örmény származású volt. Rokoni kapcsolatban vagyok - a teljesség igénye nélkül - többek közt a Dániel, Zakariás, Lengyel, Issekutz, Fejér erdélyi örmény családokkal.

Első osztályú sportoló voltam. 1956-ban részt vettem a magyar forradalomban, emiatt üldöztetésben volt részem. Közgazdászként az anyagellátás területén dolgoztam. A rendszerváltás után, 1994-2002 között országgyűlési képviselő voltam. Megtiszteltetés lenne számomra, ha képviselhetném a Magyarországon és Erdélyben élő örményeket, akik büszkéek származásukra, kultúrájukra, gyökereikre, ugyanakkor a legnagyobb áldozatokra voltak hajlandók a magyar függetlenségért, szabadságért.

Budapest IX. kerület

Balogh Réka

Édesanyám révén erdélyi örmény származású vagyok, számos, jónevű magyarörmény család szerepel a felmenőim között, akik az erdélyi Erzsébetváros polgárai voltak (Issekutz, Zachariás, Dániel, Kiss család). Az otthoni neveltetés ezt, a családi és a közösségi hagyományokhoz való hűséget ültette belém.

A Karinthy Frigyes Kéttannyelvű Gimnáziumba jártam, ahol angolul tanultunk minden tantárgyat. Az utolsó két évben a Nemzetközi Érettségi osztályba jártam, s a világszinten egységesített vizsgarendszerben szereztem meg a Nemzetközi Érettségi Diplomát. Ezután az ELTE angol szakát végeztem el, 2001 januárjában államvizsgáztam. A tanulás és munka mellett elkezdtem foglalkozni a számítástechnikával és tervező grafikával is. 1999 nyarán kezdtem, eleinte mint operátor, amolyan „bedolgozó”, de 2001 februárjától már tervező grafikusként dolgozom (weblapokat és nyomdai termékeket készítek, cégek arculatát tervezem). Nagyon érdekel a képzőművészet, főleg a népművészet, szabadidőmben szőnyegetek szövök, gyöngyből hímzek, varrok és festek. Leginkább a textilek (szőnyegek, szőttesek, hímzések) érdekelnek, ezt valószínűleg örmény őseimtől örököltem.

Véleményem szerint a modern társadalmakban az egyes népcsoportok egyre inkább elfelejtik gyökereiket. Számomra ennek leglátványosabb jele a népművészet elvesztése. A mai ember számára elődei mindennapi tárgyain alkalmazott művészete már nem a szépséget jelenti, amivel egyhangú környezetét szeretné felvidítani, „kicsinosítani”, hanem letűnt korok idejemúlt és elfelejthető stílusa. Nem azt szeretném, ha ma is miniatúrákat festenénk könyveinkbe, vagy egyedi szőtteseket használnánk függönyként, csak azt, ha a régmúlt idők művészetén keresztül megpróbálnánk megérteni a régmúlt idők emberét. Egy nép múltja nemcsak a történelmében rejlik, hanem legalább annyira a kultúrájában és művészetében is.

Borbély Bartis Júlia Katalin

1930-ban születtem Erdélyben, tisztviselő családból. Csíkszeredán, majd Aradon tanultam, végül a kolozsvári egyetem jogi fakultásán diplomáztam. Marosvásárhelyen ügyész, közjegyző, majd jogtanácsos voltam. 1986-ban nyugdíjas lettem, de aktívan dolgoztam jogtanácsosként a „Pro Európa Liga”, valamint a Romániai Kereszténydemokrata Párt keretein belül.

Mivel lányom házasság révén, fiam pedig a marosvásárhelyi véres napok következtében Magyarországra települt, férjemmel 1999-ben bevándorlási jogot kértünk, családegyesítés okán ezt meg is kaptuk.

Örmény gyökereim a XVII-ik századra nyúlnak vissza, amikor az örmény Szentpéteri család Apafi Mihály alatt Erdélybe települt.

Örmény szertartású római katolikus vagyok, Budapest IX. kerületében élek.

Megválasztásom esetén kulturális és identitásőrző feladatokkal szeretnék foglalkozni. A magyarságukra és örménységükre egyaránt büszke ferencvárosi polgárok összefogása, közös, rendszeres kulturális események szervezése olyan cél, amely tovább viheti a jó magyarrá vált örmények aktivitását, emlékét. Ezt érdemesnek tartom a kerület lakói elé tárni.

Csiki Attila Csaba

1934-ben születtem székelyudvarhelyi örmény származású családban, két testvérem van. Mindkét szülőm sokgyermekes családból származott, Így rokonságban állunk olyan örménymagyar családokkal, mint például a Bogdánffy, Benedek, Jakabffy, Lászlóffy, Lukács, Zárug, Zakariás...

Kilencgyermekes apa vagyok, legidősebb gyermekem 34, legkisebbik 10 éves.

Mentőstisztként dolgoztam, majd 1991-ben áttelepültünk Magyarországra: mivel 1940-47 között magyar állampolgár voltam, visszahonosítottak. Salgótarjánban részt vettem a Kós Károly Társaság megszervezésében, ennek titkára lettem. Nyugdíjazásom után, 1995-ben Budapestre költöztünk, és hozzáadtam a magyarörmény múlt tanulmányozásához.

Az örmény gyökerű magyarok történelmük során sok kiváló személyiséget adtak a magyar társadalomnak. Amennyiben megválasztanak, ezt a hagyományt szeretném ápolni és méltóképpen folytatni a kisebbségi-önkormányzati munka során is.

Dr. Debreczeni Antal

1943-ban születtem. Édesanyám Borszéki (Buzeskó) Eugénia. Ezen az ágon erdélyi örmény gyökerű, szamosújvári családból származom. 1970-ben „summa cum laude” minősítéssel végeztem a Bp.-i Orvostudományi Egyetem Fogorvostudományi karán. Ezt követően a Fogpótlási Klinikán voltam tanársegéd, majd a XIV. kerület, illetve a Fővárosi István Kórház rendelőintézetében dolgoztam. 1986-ban főorvosi kinevezést kaptam. Az Üzemegészségügyi Szolgálatok átszervezése után kerültem vezető főorvosként jelenlegi munkahelyemre, a Távközlési, Munkalélektani és Üzemegészségügyi Egyesüléshez. Elváltam, két fiam van.

1988-ban a választók bizalmából örmény kisebbségi képviselő lettem. Az Erdélyi Örmény Gyökök Kulturális Egyesület tagjaként, annak törekvéseit támogatva, segíteni kívánom a magyarörmény hagyományok ápolását, azaz folytatni a jelenleg véget érő ciklusban végzett munkát.

Hanusz Gyula

Egyedülálló nyugdíjas vagyok. Aktív életszakaszomban a szervezésfejlesztés különböző szakterületén, legtöbb ideig a nagyszámítógépes rendszerszervezés területén működtem. Okleveles közgazdaként 1991-ben gyakorlati tevékenységre jogosító értékpapír-felügyeleti szakvizsgát is tettem.

Budapesten születtem, apám felvidékről áttelepült tisztviselő, anyám egy 1923-ban Gyergyószentmiklósról áttelepült erdélyi örmény család negyedik gyermeke volt, 3 gyermekes anyaként a háztartást vezette 1951-ig. Akkor ő is állást vállalt, ezzel fokozatosan megszűntek az erdélyi típusú nagycsaládos összefüggések, melyeket ostrom alatti és utáni elszegényedésünk, küzdelmeink ellenére addig fenntartottunk (kürtöskalács-sütés).

Nyugdíjas koromban kapcsolódtam a Fővárosi Örmény Klub, később az Erdélyi Örmény Gyökök Kulturális Egyesület programjaiba, ahol egyre jobban éreztem magam és családfa-kutatásaimhoz is egyre több adatot, információt, élő ismerőst sikerült találnom. Az örmény városként számon tartott Gyergyószentmiklóson élő tanúit találtam az erdélyi örmény Novák családból származó anyám s nagyszüleim ottlétének.

1998-ban képviselőnek választottak a budapesti IX. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzatba.

Ahogy eddig, újraválasztásom esetén ezután is szeretném az örmények, az erdélyi származású magyarörmények ügyét szolgálni, előbbre vinni. Célom a régi rokon- és vendégszerető erdélyi örmény szellem, a régi szokások, emlékek felelevenítése, nevezetes eleink hírének gyarapítása.

Budapest X. kerület

Dávid Anikó

Erdélyből nyugat felé menekülő örménymagyar családból születtem - Ausztriában. A háború után Budapesten telepedtünk le. Édesapám, Dávid Antal Iván író; két testvérem van.

1972-ben végeztem a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi karát. Diplomám megszerzése óta a Péterffy Sándor utcai Kórház gyógyszerésze vagyok. Azért választottam a gyógyszerészetet, mert a kézdivásárhelyi származású családban ez igen népszerű hivatás volt.

Budán nevelkedtem, apai nagyanyámtól, Cs. Zakariás Annától számos erdélyi örmény (konyhai) receptet is megtanultam. Férjezett vagyok, két lányom 20 és 18 éves, akiknek igyekeztem átörökíteni az erdélyi, örmény származású magyarok kultúráját, lelkiségét.

Képviselővé választásom esetén arra fogok törekedni, hogy ápoljuk és felmutassuk az örménymagyarok kultúráját, akik önmagukhoz mindig szigorúak voltak, másokhoz pedig toleránsak. Ez azt jelenti, hogy azokkal a közpénzekkel, amelyekkel egy kerületi kisebbségi önkormányzat rendelkezik, nagyon szigorúan kell bánnunk.

Budapest XI. kerület

Dr. Czárán István

1970 július 30-án születtem Kézdivásárhelyen, apai ágon az örmény származású seprősi Czárán család leszármazottjaként. A középiskolai tanulmányaimat a medgyesi (Medias) „Axente Sever” matematika-fizika szakos gimnáziumban végeztem, majd a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán folytatott tanulmányaim eredményeként 1996 februárjában átvehettem az állam- és jogtudományi diplomát. 1996 márciusától ügyvédjelöltként folytattam az egyetemi évek alatt már megkezdett jogi pályafutásomat.

A szakvizsga letétét követően, 1999-ben ügyvédi irodát alapítottam, melynek keretein belül folytatom munkámat.

Családi állapotomat tekintve nős vagyok, két gyermek boldog édesapja.

A hazai magyar örménység érdekeinek szolgálatát szakmámból eredően leginkább a jogi segítségnyújtásban látom megvalósíthatónak.

Az elmúlt négy éves ciklusban a XI. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzat képviselőjeként dolgoztam.

Harmath Kálmán

1939-ben születtem Budapesten. Édesapám Erdélyből származik, felmenő rokonaim között számos örmény eredetű volt (Vertán, Zakariás, Novák, Fejér, Rúzs, Moroz, stb.). A budapesti Toldy Ferenc gimnáziumban végeztem, 1957-ben kitüntetéssel érettségiztem. Ezután finommechanikai műszerész szakmát tanultam, majd a Budapesti Műszaki Egyetemen Gépészmérnöki diplomát szereztem. Négy évtizeden át dolgoztam az ipar számos területén, az utolsó tíz évben minőség-biztosítási vezetőként egy külföldi iparvállalat budapesti gyárában. 2001-ben nyugdíjaztak, tagja vagyok a Lágymányosi Polgárok Egyesületének, és az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesületnek. Alapító tagja voltam a Lágymányosi Antenna közösségnek, amelynek jelenleg elnöke vagyok.

Idén sikeresen kezdeményeztem, hogy a Színész Múzeum szabadtéri szoborcsoportjában Madách Imre, Katona József, Bajza József és Földváry Gábor (az első Pesti Magyar színház alapítója) lassú, de biztos pusztulásra ítélt carrarai márvány szobrai az új Nemzeti Színházban kerüljenek elhelyezésre.

Érdekelnek a környezetemben élő különböző származású, kultúrájú, foglalkozású emberek, és szívesen segíteném őket jogos érdekeik érvényesítésében, vélt, vagy valós sérelmeik orvoslásában, hogy maradéktalan beilleszkedésük mellett, vallásukat, kultúrájukat, hagyományaikat ápolják, vagyis otthon érezzék magukat a kerületben. Ez elsősorban - természetesen - az örményekre és örmény származásúakra vonatkozik.

Kátainé Szilvay Ingrid

1963-ban születtem Ungváron.

Édesapám orvostörténész volt, édesanyám gyakorló orvos. Zenei tanulmányokat szülővárosomban, valamint Litvániában, a Vilniuszi Zeneakadémián végeztem. 1993 óta vagyok a XI. kerületi Weiner Leó Zenei Szakközépiskola tanára. Férjem, Kátay Mihály, Munkácsy-díjas festőművész. Kristóf fiunk 14 éves.

Szűkebb és tágabb családi gyökereim az Erdélyi Fejedelemség területére nyúlnak vissza. Mind a magyar, mind az örmény ág itt élt és munkálkodott. A kultúrák közös gyökerei ösztönösen régóta foglalkoztatnak. Ez az érdeklődés tudatossá, művészi és művész-tanári munkám során vált. Meggyőződésem, hogy identitástudatunk tartalma hagyományaink sokszínűségével lesz gazdagabb. Ennek érdekében kívánok tenni.

Szongoth Gábor

A XI. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzat jelenlegi elnöke vagyok, az 1994-94 időszakban elnökhelyettese.

1947-ben születtem Budapesten, két gyermekem van. Végzettségem geofizikus, geo-közgazdász, egy környezetvédelmi és geofizikai kutatásokat végző Kft. ügyvezetője vagyok. Hobbim a jégkorong, a MAC Népstadion egyesület szakosztályvezetője és edzője vagyok.

Szívügyem a hazai örménység sorsa, a Magyarországon és Erdélyben megmaradt emlékek ápolása. Őseim Szamosújvárott éltek, Szongott Kristóf a XIX. század végén ott jelentette meg több kötetes könyvsorozatát, Szamosújvár monográfiáját és az Erdélyi örmény családok genealógiáját. Képviselőségem idején évente kiadtunk ebből a sorozatból egy-egy könyvet, hiszen ezek az összmagyar kultúrtörténet szerves részét képezik. Vezetéssel megindult az Orlay utcai örmény templom, könyvtár és múzeum kincseinek leltározása.

Újraélesztésem esetén ezeket a munkákat szeretném folytatni, valamint megteremteni az összhangot a hazai örménység tagjai között.

Szotyori Nagy Áron

1944 októberében születtem Budapesten. Örmény szüleim becsületes munkával jó hírnevű és megbecsült állampolgárok lettek. Köztük nagyapám dr. Fogolyán Kristóf (ősi név az örmény Fugujan) nőgyógyász sebész, Háromszék nagyhírű főorvosa, édesanyám, Dr. Fogolyán Edit, akitől örököltem, és folytatom is sok éve az erdélyi örmény gyökerű kulturális kapcsolatokat, Kolozsvárott - a híres „Brassai Sámuel” iskolában - érettségiztem, majd ugyanitt agrármérnöki diplomát szereztem.

1982-ben települtem - visszahonosítással - Budapestre feleségemmel és kisfiammal.

Jelenleg mint vállalkozó dolgozom a vendéglátásban.

Hiszem, hogy az önkormányzati választás nem a nagypolitikáról, a pártok csatározásáról szól, hanem az erdélyi örmény származású magyarok kulturális értékeinek megőrzéséről. E polgárok érdekeiért szeretnék tisztességgel és becsülettel dolgozni, mint képviselő, ugyanúgy, ahogyan a most véget érő ciklusban XI. kerületi örmény kisebbségi önkormányzati képviselőként. Ismételt megválasztásom esetén folytatom a megkezdett munkát.

Budapest XII. kerület

Bacsó Balázs

Születtem 1983-ban Budapesten. Általános iskolát a Budenz úton végeztem. Jelenleg a Zsigmond téri gimnázium végzőse, idén érettségiző hallgatója vagyok. Apai, anyai ágon erdélyi örmény, az erzsébetvárosi Kabdebó családból származom.

Fontosnak tartom a fiatalokat bevonni az örmény kultúra és hagyományápolásba. Szabadidőmben szeretek rajzolni, faragni, hiszen a művészetszeretet genetikailag kódolt az örményeknél. Gazdag kultúránkat szeretném magam is megjeleníteni, másokkal megismertetni kiállítások formájában. A fiatal nemzedék mozgósítását tűztem ki célul.

Batári Ferenc

Budapesten születtem 1934-ben, jelenleg az Iparművészeti Múzeum főosztályvezetője vagyok.

A budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen művészettörténetet hallgattam, és muzeológus diplomát szereztem.

Szakmai kutatási területem: magyar enteriőr művészet-, keleti szőnyegművészet története. A témakörben számos kiállítást rendeztem itthon és külföldön. Jelenleg állandó kiállításom: „Kastély enteriőrök” (Helikon Kastélymúzeum, Keszthely), „Európai bútorművészet a gótikától a biedermeierig” (Nagytétényi Kastélymúzeum); a budavári Sándor-palota történelmi teremsora bútorzatának rekonstrukciója. Mintegy 180 munkám jelent meg itthon és külföldön.

Kitüntetésem: Móra Ferenc díj, Magyar Köztársaság Érdemrend lovagkereszt.

A magyar-örménységgel kapcsolatos kutatásaimat a budapesti Örmény Múzeum (XI. ker. Orlay u. 6.) állandónak szánt kiállításán foglaltam össze. Jelenlegi felhívított, dezorganizált állapotában már nem tekintem szellemi termékemnek. Tervezzük a múzeum hivatalos státusának rendezését, a gyűjtemény tudományos katalógusának elkészítését, a kiállítás újrendezését.

Terveim között szerepel a Farkasréti temető örmény sírjainak felmérése, folyamatos karbantartásuk megszervezése.

Csikszentgyörgyi-Ficzus Margit

Családom vérvonalának erdélyi örmény gyökerei vannak. Őseim Gyergyószentmiklóson és Csikszentgyörgyön telepedtek le a XVII. század végén. Nagyszüleim Trianon következtében sodródtak át Buda-

pestre. A családban sokat hallottam rokonunkról, az aradi vértanú Kiss Ernőről s ez keltette fel érdeklődésemet a múlt iránt. Barátaim hívták fel figyelmemet az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület tevékenységére.

Korengedménnyel történő nyugállományba vonulásomig a Budapesti Műszaki Egyetem alkalmazásában álltam, főelőadói beosztásban.

Munkámból következően többféle képesítést szereztem, így például számítógép-ismeret, protokollszerzés, stb.

Jelenleg szabadidőmben barátaim gyermekeivel foglalkozom, mert vallom, hogy a kisgyermeket meg kell óvni a negatív hatásoktól, belső nyugalmat, pozitív érzéseket és értékrendet kell kialakítani bennük.

Megválasztásom esetén, kisebbségi képviselőként is ilyen lelkületben szeretném elősegíteni az önkormányzati munkát, a budapesti XII. kerületben, ahol lakom.

Dr. Issekutz Ákos

1973-ban születtem. Édesanyám (dr. Issekutz Sarolta), nagyapám (dr. Issekutz János) révén erdélyi örmény családból származom (Zachariás, Dániel, ittebei, eleméri Kiss Ernő aradi vértanú). Summa Cum Laude végeztem, sebészorvosi szakvizsgámra készülök.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület megalapítója és elnöke - édesanyám - fogja össze a hazai örménygyökerű magyarokat, akik a magyar nemzet részeként oly sokat tettek - múltban és jelenben - hazánkért. Őseink 330 éve érkeztek Erdélybe. A történelmi, erdélyi örménység magyar anyanyelvű, de örmény gyökereire büszke, hagyományait és vallását ápolja. Becsült létszámunk Magyarországon 15-20 ezer. E közösséget fogja össze az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület. Hagyományaink, gyökereink, identitásörzésünk módja, kapcsolódásunk a „szülőföldhöz” lényegesen eltérő az utóbbi évtizedekben betelepedett örményekétől.

Havilapunk, az „Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek” hat éves. Hagyományos rendezvényünk a Fővárosi Örmény Klub, immár hét éve a Magyarok Házában tartja estjeit. Könyvkiadványaink jelennek meg „Erdélyi Örmény Múzeum” sorozatként. Harminc kiállítást rendeztünk, évente konferenciát szervezünk.

Az elmúlt ciklusban a legtöbb szavazatot én kaptam a kerületben - melyet ezúttal is megköszönök. Sajnos, egyesületünk célkitűzéseit egyedül nem tudtam keresztülvinni a XII. kerületben kialakult más érdekeltsgű és szellemiségű örmény kisebbségi testületben. Mégis, a kerület minden irántunk érdeklődő magyarörmény tagjának küldjük a kiadványainkat, meghívóinkat, s ők nagy számban vesznek részt rendezvényeinken.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület valamennyi tagja részére kérem a támogatásukat. Kérem, a szavazólapon az egyéb örmény jelöltek között keressék meg az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület mind az öt jelöltjét és támogassák szavazatukkal. Köszönöm bizalmukat.

Lászlóffy István

1952-ben születtem Budapesten. Nős vagyok, két gyermek édesapja. A Budapesti Marx Károly Közgazdasági Egyetem Belkereskedelmi Marketing szakán végeztem, okleveles közgazda vagyok. Német és angol felsőfokú nyelvvizsgával rendelkezem. Örmény őseimre ütve, a bőr szakmában marketing vonalon dolgozom 1974-től (Simontornyai Bőrgyár, Bőr- és Cipőkellék Kereskedelmi Vállalat, Kaufmann Demuth & Co. Ltd., Union Trade Kereskedelmi Kft., Székelyi Cipőkellékgyártó Kft.), vezető beosztásokban.

Örmény gyökereim a Lászlóffy Kapitány (Kapatian) családot jelentik, amely a Szamosújvárt alapító családok egyike. Nagyanyai ágon pedig az Aján család. Örmény kisebbségi képviselőként erdélyi származású örménymagyar kultúránk ápolása, széles körben való megismertetése a célom. Így tevékenykedtem az elmúlt ciklusban is az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület által jelölt képviselőjeként.

Budapest XIII. kerület

Füleki Balázs

35 éves gépészmérnök, vállalkozó vagyok. Az örmény kisebbség jelöltjeként az ifjúság és az örmény, illetve általában a nemzeti kultúra találkozásának megteremtését és ápolását tekintem küldetésemnek.

Immár két cikluson át képviselőként dolgozom azon, hogy az ősök emlékein, hagyományain keresztül minél szélesebb körben bemutassam e kultúra megőrzésének értelmét.

A feladat megoldása szabályos építkezéshez hasonlítható leginkább. Hogy az épületbe beépített anyagok és energiák hasznosuljanak, a „ház" felépítését szakszerűen kell folytatni és be is kell fejezni.

A sikeres építkezéshez kívánok mindnyájunknak sikereket, nem utolsó sorban a soron következő kisebbségi önkormányzati választásokon.

Dr. Kiss Margit

Születtem 1944-ben Szombathelyen, gimnáziumot Kőszegen, orvosegyetemet Budapesten, 1968-ban végeztem. 15 évig a MÁV Kórházban dolgoztam sebészorvosként, majd a Bethesda Gyermekkorházban gyermeksebészként. Jelenleg a XI. kerületi Fehérvári úti Gyermekrendelő gyermeksebész főorvosa vagyok és a gyermekorvosi szakcsoport vezetője.

A Kiss családban legendaként élt az örmény eredet és csak a véletlen műve, hogy férjem (aki sajnos már nem él) olyan családból származott, ahol édesapja és édesanyja is örmény származásúak (Lászlóffy, Issekutz, Zachariás). Természetesen lányom is magyar-örménynek érzi magát, így aztán természetes, hogy én is - ahol kell és lehet - magyarságom mellett szeretettel és tisztelettel szolgálom a magyar-örmény ügyet. Kisebbségi képviselővé választásom esetén is ezt tenném.

Krasznay Katalin

1941. július 9-én születtem Cegléden. Budapesten a Kandó Kálmán Híradás- és Műszaki Technikumban érettségiztem. Első munkahelyem a Budapesti Orvosi Műszergyár volt 1 évig, majd a Magyar Rádióban dolgoztam 10 évig műsorüzemi technikusként. Közben lettem a felsőfokú spanyol nyelvvizsgát és másodállásban a külföldi adások Főszerkesztőségének spanyol adásában, zömében bemondóként dolgoztam.

Később a Metrimpex Külkereskedelmi Vállalatnál spanyol nyelvű levelező voltam, lettem a kötelező felsőfokú szakvizsgát, portugálból felső, franciából középfokú nyelvvizsgát szereztem.

Munkaviszonyomat osztályvezetőként fejeztem be, saját kérésemre mentem előnyugdíjba.

Apám a Ganz Villamosági Művekben dolgozott, anyám háztartásbeli. Két testvérem közül elhunyt nővérem kertészmérnök volt, bátyám nyugdíjas geológus.

Családom a csiksomlyói örmény Csiky család - ezért szeretnék tenni a magyarországi, magyarörmény kultúráért.

Németh Zsófia

1976. október 27-én születtem Budapesten. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem német-szociológia szakán végeztem 2002-ben.

Jelenleg az ELTE művészettörténet-szakán írom a diplomamunkámat. Édesanyám festőművész, Fábrián Gyöngyvér.

Anyai ágon örmény rokonaim Gyergyószentmiklósról, Kolozsvárról, Marosvásárhelyről származnak.

Elsősorban kulturális tevékenységgel foglalkozom, de szociológusként feladatomban érzem a Magyarországon élő erdélyi származású magyarörmény kisebbség kulturális hagyományainak felkutatását és ápolását.

Szakály Fruzsina

1981-ben születtem Budapesten. 2000-ben felvételt nyertem az ELTE Szociológia szakára, két évvel később pedig a kulturális antropológia szakára.

Anyai ágról erdélyi örmény származású vagyok, a Vikol és a Lászlóffy családok leszármazottja. Ezért is döntöttem úgy, hogy mint antropológus hallgató, a magyarországi és erdélyi magyarörményekkel fogok foglalkozni. Ekkor kerültem kapcsolatba az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesülettel, a Fővárosi Örmény Klubbal, ahol magam is megtapasztalhattam, miként elevenedik meg az örmény kultúra és hagyomány a klub közönségének életében. 2002-ben Kolozsvárra, majd Gyergyószentmiklósról is ellátogattam, hogy az ottani magyarörmény közösségek múltját, jelenét, tevékenységét, célkitűzéseit is közelebbről megismerjem.

Igyekszem további kutatásokat folytatni, elsősorban azért, mert a „magyarörmény" fogalommal kapcsolatos félreértelmezéseknek mindenképp gátat kell szabni a békés együttélés, a szolidaritás érdekében.

Az örmény kultúrát, hagyományokat mindenkinek meg kell ismernie, még ha nem is rendelkezik örmény gyökerekkel. Kisebbségi képviselőként is ezt a célt kívánom szolgálni.

Budapest XIV. kerület

Heim Pál

56 éves vagyok, nős, két felnőtt fiam van és két unokám. 14 évig laktam a budapesti XIV. kerületben. Számítógép-műszerészként dolgozom 39 éve, jelenleg szervizvezető vagyok. Őseim között találni magyar, német és örmény nemzetiségűt. Az örmény Mály család 1740 körül telepedett le Erdélyben. Otthon magyar identitású nevelésben részesültem, de emlékeztettek, hogy mindig több nemzetiségiből tevődik ki a nemzet. Apai dédanyám Mály Ilona. A család egy-két ismertebb tagja Mály Mihály hadmérnök-tábornok, aki több mint 200 várat tervezett vagy épített át, többek között a komáromi Monostor erődöt 1850-52 között, Mály Gerő színész és kissármási Mály Sándor, aki előnevét a hidrogénkutatásban elért eredményeiért kapta.

Ennek a magyar, ám erdélyi örmény származású kultúrának a megőrzése és ápolása számomra fontos. Ezért támogatom az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület törekvéseit, képviselőként szeretném elősegíteni a magyarörmény kultúra megismertetését.

Keve Mária

Budapesten születtem 1941-ben. Aktív munkával töltött pályámon művészeti események szervezésével, rendezésével és propagandájával foglalkoztam a Képcsarnok, az Iparművészeti Vállalatnál, végül a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségében, ahol 1987-ben megbíztak a Szövetség ügyvezetésével. Boldog vagyok, mert olyan feladatokon munkálkodhattam, amely kiváló emberekkel való együttgondolkodásra, együttműködésre adott alkalmat.

Erdélyi örmény gyökereim a Mártonffy, a Pattantyús-Ábrahám, és a Jakabffy családokhoz kapcsolnak. Az örmény gyökereimhez való kötődést anyai nagyapámtól, Mártonffy Józseftől vettem át. Kisgyermek koromtól rendszeres látogatója voltam az örmény római katolikus kápolnának, amely életre szóló szép hitéleti és kulturális élményeket adott.

Ezek az emlékek köteleznek arra, hogy továbbadjam, amit elődeimtől kaptam. Büszke vagyok rá, hogy az erdélyi örmény származású magyar állampolgárok tehetségükkel, szorgalmukkal, hűségükkel tiszteletre méltóan kapcsolódtak be a magyar kulturális és gazdasági életbe, és egyszerre tisztelik örmény gyökereiket, valamint büszkén vallják magukat magyarnak.

Úgy érzem, munkálkodnom kell azon, hogy azok az értékek, amelyek az örmény származású erdélyi magyarok nemzetünk kultúrájához való hozzájárulásával születtek, minél több nyilvánosságot kapjanak. Megválasztásom esetén ezen szeretnék munkálkodni.

Király Zoltán

1978-ban születtem Budapesten. Két nagyszülőm erdélyi örmény eredetű családból származik, ezért automatikusan kötődöm az örmény származású közösséghez.

1992-ben felvételt nyertem a Deák Ferenc műszaki szakközépiskolába, ahol 1997-ben érettségiztem, ezután technikus oklevelet szereztem.

Katonai szolgálatom letöltése, azaz 1999 óta egy fűtéstechnikai cégnél dolgozom.

Nagyapám és nagyanyám erdélyi örmény kultúrája, családi kötődéseim hajtanak arra, hogy a magyar anyanyelvűvé vált, örmény identitását őrző közösséget segítsen.

Meggyőződésem, hogy folytatnunk kell örmény őseink munkáját: megőrizni hagyományainkat és magyarként szolgálni a magyarság gazdagodását.

dr. Szabó Árpád

Nyugalmazott főtanácsos, állatorvos vagyok. Feleségemmel együtt évek óta tagja az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesületnek, rendszeresen részt veszünk a Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulásának rendezvényein.

Ápoljuk családunk örmény gyökerű hagyományait. Magam anyai ágon, feleségem pedig mindkét ágon örmény származású. A felmenők között közel háromszáz évre visszavezethető, örmény származású erdélyi nemes, gazdálkodó, orvos, főpap rokonság van. Amellett, hogy mi már magyarnak születtünk, szeret-

nénk megőrizni őseink emlékét, ápolni kívánjuk hagyományainkat és tisztelgünk az ősi örmény nép művészete és hitvilága előtt.

Szongothné Rónai Anikó

1952-ben születtem Budapesten, gyermekeim Kristóf (27) és Gergely (25). Szüleim erdélyi származásúak, nagyapám Dés főbírája volt. Villamosmérnök a végzettségem, jelenleg egy 150 fős cég vezetése a munkám.

A Szongoth név, amelyet gyermekeim viselnek, kötelez engem a hazai örménység támogatására és az erdélyi emlékek ápolására.

Tevékenyen részt vettem a szamosújvári örmény tudós, Szongott Kristóf XIX. századi könyvsorozatának reprint kiadásában, jelenleg a szamosújvári örmény temetőről szóló könyv lektorálásán dolgozom.

Szívügyemnek tartom az erdélyi magyarörmény gyökerek felkutatását és támogatását.

Budapest XV. kerület

Balogh Jenő

Gépészmérnök vagyok, akit sokan csak egyszerűen Issekutz úrnak neveznek, feleségem után. Ha megkérdezik, mi közöm az örményekhez, azt szoktam mondani, „van egy örmény feleségem és két szép örmény gyermekem, s amerre nézek, csak örményeket látok”. Feleségem, dr. Issekutz Sarolta erdélyi örmény közössége révén az örmények „hálójába” kerültem. Ma már én is örménynek érzem magam, hiszen nap mint nap velük kerülök kapcsolatba. Rájöttem, hogy szép dolog tenni valamit egy közösség életre keltése, működése érdekében. Különösen érdekes egy olyan közösség körforgásába kerülni, amelynek tagjait nemcsak az köti össze, hogy közösen járnak múzeumokba, kiállításokra vagy túrázni, hanem vér szerinti rokonoknak érzik magukat. Ha a magyarörmény közösség bármely két tagja összejön, az első percekben kiderül, hogy valamilyen fokon rokonok. Innen kezdve minden egészen másképpen zajlik. A Magyarországon élő magyarörmények egy nagy családba tartoznak. Ezt annál is inkább tudom, mert számítógépes rendszerszervező lévén megpróbáltam „felvinni” számítógépre az egyes örmény családok családfáját.

Mint az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület egyik alapító tagja veszek részt a közösség életében immár 9 éve. Aktívan közreműködöm minden kulturális rendezvény lebonyolításában, részt veszek az újság szerkesztésében, stb.

57 éves koromra tudom, milyen fontos a múlt megismerése, a még elérhető információk rögzítése. Elhatároztam, hogy a jövőben nemcsak „csendestársként”, hanem képviselőként fogok közreműködni az örmény közösség életében, ezért indulok az örmény kisebbségi választáson.

Dr. Cabdebó Gergely

Szüleim az 1930-as évek elején kényszerültek át Magyarországra Temesvárról.

1940 december 28-án születtem Budapesten, ahonnan a háború alatt Balatonalmádiba költöztünk.

Veszprémben vegyésztechnikusi oklevelet szereztem, majd az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán szereztem diplomát.

Jogi pályafutásom során voltam TSZ jogtanácsos, vállalati jogtanácsos, majd a rendszerváltás után egyéni ügyvédi irodát nyitottam, ahol jelenleg is folytatom az ügyvédi tevékenységet.

A Cabdebó családfa a XVIII. századig visszamenőleg áll rendelkezésemre. Őseim - nagyapámig bezárólag - férfi és női ágon egyaránt tisztán örmény származásúak voltak. Jobboldali beállítottságú, nemzeti és keresztény elkötelezettségű személy vagyok, az MDF tagja.

Képviselővé választásom esetén a magyarörmények kultúrájának őrzését, ápolását tekintem feladatomnak.

Budapest XVI. kerület

Dr. Forgács Barnabás Tivadar

1943. június 6-án születtem, Budapesten. Édesapám Szamosújváron született, magyarörmény családban, amely 1907-ig a „Fogolyán” nevet viselte. Nagyanyám, Bányai Blanka a neves magyarörmény író-újságíró, Bányai Elemér (Zuboly) testvére, akiről a XVI. kerületben utcát is elneveztek.

Tanulmányaimat 1966-ban fejeztem be az Agrártudományi Egyetemen, agrármérnöki diplomát szereztem. 1985-ben egyetemi doktori címet nyertem el.

Jelenleg, 1997 óta egyéni vállalkozóként végzek kutatási-fejlesztési munkákat Bábolna és más cégek részére.

1972-ben házasodtam, feleségem XVI. kerületi, családja jelenleg is ott él. Három felnőtt lányunk van és három unokánk.

A magyarörmény hagyományokat előszeretettel ápolom. Jómagam és lányaim is örmény szertartású római katolikus vallásúak vagyunk, középső lányomnak ez évben örmény szertartású esküvője volt.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület tagja vagyok, rendezvényeit rendszeresen látogatom. Az Egyesület alapvető célkitűzése a magyarörmények identitásának megőrzése, hagyományaik ápolása. A közösség munkáján keresztül mód nyílik arra, hogy megismertessük a magyarságot gazdagító, örmény gyökerű kultúránkat.

Király György

1946 május 23-án születtem Budapesten. Édesanyám Lászlóffy Erzsébet, édesapám dr. Király Endre. Mindkét szülőm erdélyi örmény családból származik (Issekutz, Zachariás).

Élelmiszeripari technikumot végeztem 1964-ben, ezután a Pannónia szörmeárúgyárban dolgoztam, mint vegyésztechnikus.

1965-től két évig sorkatonai szolgálatot teljesítettem, majd ezután több nagyvállalatnál (Bőripari Vállalat, Állami Termék-gazdálkodási Igazgatóság, Kőfaragó és Épületszobrászipari Vállalat, 23. sz. Állami Építőipari Vállalat) dolgoztam. A Magyar Köztársaság Nemzetbiztonsági Szakszolgálatától anyagbeszerzőként vonultam nyugdíjba. Jelenleg nyugdíjasként az ORFK Köztársasági Őrezrednél dolgozom.

Képviselővé választásom esetén a családi származásból következően igyekszem a magyarországi örménység, a magyarörmények hagyományőrző kulturális tevékenységét elősegíteni.

Szuper Géza

1976-ban születtem Budapesten, szüleimmel és öcsémmel lakom a XVI. kerületben. Mátyásföldön.

A Zeneművészeti Főiskola elvégzése után joghallgató lettem a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, ahol jelenleg negyedéves vagyok. Tanulmányaim mellett a kerületi zeneiskolában tanítok. Anyai és apai ágon is vannak erdélyi örmény őseim, a Csiky, Cabdebó, Mara és gr. Markovics családok.

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesülettel rendszeresen tartom a kapcsolatot, nagy megtiszteltetés számomra, hogy e szervezet képviselőnek jelölt. A magyar nemzeti öntudat mellett napjainkban különösen fontosnak tartom, hogy őseink hagyományait ápoljuk és megőrizzük az utókor számára.

Megválasztásom esetén fő feladatombnak tekintem az örmény származásúaknak minél szélesebb körben való összefogását.

Tauffer Ferenc

1942-ben születtem Budapesten.

Diplomámat a Közgazdaságtudományi Egyetemen szereztem 1965-ben.

A külkereskedelemben eltöltött évtizedek után 1992 óta egy Kft cégvezetője vagyok, három felnőttkorú gyermek apja.

Őseim a XVIII. században telepedtek le Erdélyben, Szamosújvár környékén, ahol abban az időben már virágzó örmény közösség élt.

Legfőbb célom a kerületben élő örmény származásúak összefogása, az örmény kultúra ápolása egyesületi és önkormányzati formában. Szeretném felkutatni az elmúlt 15 évben hazánkba áttelepült erdélyi örmény származásúakat, segítséget nyújtani számukra és a máshonnan érkezett örmény eredetűek számára is az azonosságtudat megtartása mellett az egészséges asszimilációban. Elősegíteni, hogy gazdag hagyományaink a mai magyarság kultúráját gazdagítsák.

Vertán-Kovács János

Születtem 1952-ben, Szamosújváron.

1974-ben végeztem el a Képzőművészeti Főiskola (ma: Egyetem) festészeti szakát.

Azóta általános iskolai és képzőművészeti szakközépiskolai tanár vagyok. 1990 óta Zuglóban tanítok, tagja vagyok a XVI. kerületi Művészek Klubjának.

Számos csoportos és egyéni kiállításom volt, így Kolozsvárott, Bukarestben, valamint Budapesten.

Nős vagyok, négy gyermek apja, valamennyien pedagógusok.

Őseim, a hagyományok szerint, Aniból származnak, a Vertán ükszülők Gyergyószentmiklóson, a Kabdebó dédszülők Szamosújváron és környékén éltek.

Elődeim között számos kereskedő, orvos és művész található, akik közül a mai Magyarországon Barcsay Jenő és Kabdebó Lóránd neve ismert.

Tamási Áron szavait idézve: azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon találjunk benne, majd családot és utódokat hozzunk létre. Ennek záloga örmény eredetű, magyar hagyományaink, kultúránk megőrzése. Ez megmaradásunk biztosítója.

Budapest XVIII. kerület

Czárán Gabriella

Budapesten születtem, erdélyi eredetű, örmény származású családban. Az érettségi után külkereskedelmi szakképesítést szereztem. Jelenleg egy ügyvédi irodában dolgozom irodavezetőként.

A családja vonatkozásai révén érdeklődöm örmény őseim élete és kultúrája iránt. Bár más magyarörményekhez hasonlóan az egykori nyelvet én sem tudom, de fontosnak tartom, hogy kulturális identitásunkat ápoljuk és büszkékké legyünk a számos, örmény származású magyar kutatóra, művészre, közéleti emberre. Képviselővé választásom esetén ezt a kulturális értékeinket bemutató tevékenységet igyekszem elősegíteni.

Szeged

Dr. Novák Ákos

1935-ben születtem, Budapesten. 1937 óta élek Szegeden. Apai ágon örmény származású vagyok, édesapám Nagyenyeden született. Apai nagyszüleim 1916-ig éltek Gyergyószentmiklóson. A család 1916-ban átmenetileg, majd 1922-ben végleg áttelepülni kényszerült Szegedre.

Tanári, könyvtárosi végzettséggel rendelkezem. A József Attila Tudományegyetem Éghajlattani Intézetében, Történeti Intézetében, majd a központi Könyvtárban dolgoztam. 1983-tól nyugdíjazásomig könyvtárigazgató voltam. Az Erdélyi Örmény Gyökök Kulturális Egyesület szegedi csoportjának alapító tagja vagyok.

A most véget érő ciklusban a Szegedi Örmény Önkormányzat képviselőjeként a magyar kultúrát gazdagító, örmény eredetű értékek ápolását tartottam célomnak. Újraválasztásom esetén a továbbiakban is ezt szolgálom.

Dékányné Verzár Katalin

1948. július 15.-én születtem Kecskeméten. Érettségi után 1966-ban Szegeden tanultam tovább, azóta is a városban élek.

Két gyermekem van, a 29 éves Attila fiam dolgozik, Andrea leányom 20 éves, még diák.

1984 áprilisa óta dolgozom a Szegedi Női Klinikán adminisztratív munkakörben.

Az 1998-as választásokon a Szegedi Örmény Önkormányzat képviselője lettem. Újraválasztásom esetén szeretném tovább folytatni a korábban elkezdett hagyományörző, közösségépítő tevékenységet.

Hatvani Zoltán

Vállalkozó vagyok, 44 éves, egy gyermek apja, valamint az Erdélyi Örmény Gyökök Kulturális Egyesület szegedi tagozata alapító tagja.

Az 1990-94-es időszakban a Független Kisgazda Párt tagjaként képviseltem a választókat Szeged város Közgyűlésében. Képviselőként a Cserepes sori piac kulturált működéséért, a belvárosi forgalom korszerűsítéséért, és egy új szegedi híd megépítése érdekében tevékenykedtem.

Újraválasztásom esetén örmény kisebbségi képviselőként is eddigi képviselői tapasztalataimat szeretném hasznosítani, ahogyan a most véget érő ciklusban, a jelenlegi Szegedi Örmény Önkormányzat képviselőjeként is tettem.

Kövér László

Örmény eredetem az Erdélybe betelepült Ákoncz ősi örmény nemzetség, amelynek egyik ága a 18. században a Kövér nevet vette fel. Közvetlen felmenőim a XX. század elején költöztek Szegedre, és különböző értelmiségi pályákon igyekeztek Szeged város lakosságának javára tevékenykedni.

1954-ben születtem, tanulmányaimat a József Attila Tudományegyetemen végeztem. Az édesapám által alapított bábszínház igazgatója vagyok. Munkám során célom, hogy Szeged és a régió ifjúságát megismertessem a magyar és az itt élő valamennyi nép kultúrájával.

Az 1998-as kisebbségi választások következtében a most leköszönő Szegedi Örmény Önkormányzat elnöke vagyok. Újraélesztésem esetén eddigi, kultúraterjesztő munkámat folytatom.

Dr. Tóth Rózsa

Tanár vagyok, képzőművészként grafikus munkáimat ismerik a világ csaknem minden táján. Az Erdélyi Örmény Gyökök Kulturális Egyesületben három éve tevékenykedem. Ez időtől a helyi, magyar identitású és a külföldi örmények részére idegenvezetést, műterem-látogatásokat szerveztem. Számos hazai örmény kiállításon mutatták be műveimet.

Szándékom örményül is tanulni, hogy a kettős identitású magyarörmények mellett segíthessem a frissen áttelepülteket is.

Siófok

Id. Aján Gergely

Ország Istvánné

Ifj. Aján Gergely

Sinkovits László

Beszenszky Dániel

Az egyesületünk által indított jelöltjeinken kívül az **alábbi „független jelöltek” megválasztását támogatjuk:**

Budapest VI. kerület: Betegh Tünde, Dávid Tamás, Lengyel Ákos, Wertán Zsoltné, Wertán Kinga

Budaörs: Bona Ágnes, Fancsali Gábor János, Fancsali Emese, Gabányi János Árpád, Dr. Keszi-Harmath Péterné

*Mind a 63 egyesületi képviselőjelöltünknek,
valamint a VI. kerületi és budaörsi támogatott független jelölteknek
sok sikert kívánunk a kisebbségi választáson!*

* * *

Petelei István íróra emlékeztek

A hét végén háromnapos rendezvénysorozaton emlékeztek Petelei István marosvásárhelyi író születésének 150. évfordulójára. Pénteken a székelyudvarhelyi Palló Imre Művészeti Gimnázium dísztermében irodalmi szimpóziumon *dr. Baranyai Zsolt* és *dr. Kozma Dezső* irodalomtörténészek tartottak előadást, a Petelei családot *dr. Bodó Ágnes* mutatta be. Szombaton délelőtt 10 órakor Szovátán Bocskay Vince szobrászművész házában, amelynek helyén egykor az író nyaralója állt, emléktáblát avattak. „Ez a hely Petelei idejében irodalmi találkozási központnak számított, ahol sokan megfordultak nagyjaink közül, és fontos, hogy a ma embere is tudjon erről” - mondta lapunknak *dr. Issekutz Sarolta*. Szombat délben a marosvásárhelyi római katolikus temetőben megkoszorúzták az író sírját, majd *Dinnyés József* előadóművész egy dalt játszott el. Ezután az író egykori házához is ellátogattak a résztvevők, aztán Kolozsvárra utaztak, ahol a 330 éves erdélyi örmény betelepülés emlékére rendezett ünnepségsorozatba kapcsolódva folytatódott a Petelei-nap.

E.

(Krónika 2002. szeptember 16.)

* * *

Apafi 330 éve bocsátott ki kiváltságlevelet az örmények számára Erdélyi örmény ünnepek

Romániai és Magyarországi örmény szervezetek többnapos párhuzamos rendezvényt tartottak Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Udvarhelyen és Szovátán az Apafi Mihály fejedelem által 1672-ben az örményeknek kiadott kiváltságlevél 330., illetve *Petelei István* örmény származású marosvásárhelyi író születésének 150. évfordulója alkalmából.

Atyánkfia, . Apafi. . . (1672-2002) - erdélyi örmények főhajtása 330 esztendő távlatából címmel a hét végén kétnapos rendezvénysorozat zajlott Kolozsváron a Magyarörmények Romániai Szövetsége, a budapesti Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület és a Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulásának szervezésében.

Szamosújvárt valamikor Armenopolis-nak is nevezték, melynek közelségében, Kolozsváron sok család emlékezik ma is örmény származására. Szombaton az unitárius egyház dísztermében *Tonk Sándor, Csetri Elek* és *Vekov Károly* történész Apafi Mihály fejedelemről és koráról, valamint a Moldvából Erdélybe települő örmények életében fordulópontot jelentő 1672-es kiváltságlevélről értekeztek, mely „az adóprés elől menekülő népcsoportnak szabad kereskedést” és más jogokat biztosított. A betelepülők így a magyar társadalom polgári rétegébe integrálódhattak, a nagy örmény városok - Ebesfalva, illetve Szamosújvár mezővárosi rangjukról szabad királyi városokká válhattak a XVIII. században. *B. Kovács Júlia*, az Arménia örménymagyar Baráti Társaság elnöke Bornemissza Annáról beszélt, *dr. Baranyai Zsolt* és *dr. Kozma Dezső* irodalomtörténész az örmény származású Petelei István író munkásságát méltatta. Az egybegyűlteket *Issekutz Sarolta*, az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület elnöke, valamint *Lászlóffy Aladár*, a Magyarörmények Romániai Szövetségének tiszteletbeli elnöke köszöntötte. Vasárnap hálaadó istentiszteletet tartottak a Farkas utcai templomban, ígét hirdetett *Juhász Tamás*, a Protestáns Teológiai Intézet rektora, ezt követően Tonk Sándor Apafi Mihályról mondott emlékbeszédet. Megkoszorúzták a templomban az Apafi-emléktáblát, majd a Házsongárdi temetőben virágot vittek az örmény származású erdélyi személyiségek sírjaihoz. A Szent Mihály-plébánián *dr. Czirják Árpád* érseki helynökkel közös imát mondtak a résztvevők. Ezután a Magyarörmények Romániai Szövetségének ünnepi közgyűlése zajlott, bemutatták *Bíró Sándor A forradalom tribünjétől a külhoni városokig* című könyvét, majd *Barta Tibor* vetítettképes előadása következett az örmény templomokról.

Rostás Péter Emese

(Krónika - Erdélyi magyar közéleti napilap 2002. szeptember 16.)

* * *

Baranyai Zsolt

A Petelei-rejtély

Éppen 150 éve született, s immáron csaknem száz esztendeje nyugszik itt, szülővárosa temetőjében, abban a sírban, melynek feliratát maga készítette: Lelje fel ott túl mindazt a szépet és jót, amiről itt életében álmódott. Ez arra vall, hogy gondoskodása túlmutatott az élet határain. S vall a hívő emberre és a művészre is. Olyan ember volt ő, aki bár reálisan ítélte meg az élet dolgait, s ahogy mondani szokás, két lábbon állt a valóság talaján, nemcsak evilági dimenziókban gondolkodott. Az evilágit és a transzcendenst nem állította végzetesen szembe egymással, - egységben látta őket. Olyan ember volt, aki a természettudományos irányultságú, pozitivistá korban, Darwin és Freud között, pontosabban: a kettő közti átmenet idején, amikor éles határvonal húzódott a materialista és az idealista felfogás között, nem az ellentétek fokozására törekedett, nem azt kereste, ami a két világképet elválasztja egymástól, hanem tudomásul vette mindkettő létjogosultságát. Életismerete és tapasztalata őt is elvezette ahhoz a felismeréshez, amit Kant úgy fogalmazott meg, hogy az ember evilági lény is, vagyis immanens, ugyanakkor transzcendens is. A lét és nemlét dimenziói közt vergődő ember csak úgy tud eligazodni a világ dolgaiban, ha tudomásul veszi ezt a tényt és megbékél vele. Vagyis ha állandóan készül az elmúlásra. Ez a készülődés pedig ne egy kitüntetett pillanat, egy a többi tevékenységünktől elütő ünnepélyes aktus legyen, hanem természetes, hétköznapi beidegződésből fakadó gesztus. Valahogy úgy, ahogy Pilinszky megfogalmazza ezt egyik híres négygyorosában: Szellőivel, folyóival / Oly messze még a virradat / Felöltöm ingem és ruhám / Begombo-

lom halálomat. Minden reggel úgy kezdünk neki a napnak, úgy öltözünk be a munkához, hogy egy nappal közelebb jutunk az utolsó pillanathoz. A halált is szinte magunkra öltjük, mint valami ruhát.

Hogy Petelei hasonlóképpen vélekedhetett erről, az egyik legközelebbi barátjához, az általa kissé talán irigyelt, (hozzátehetjük: méltánytalanul irigyelt) Jakab Ödönhöz intézett leveléből is kiderül. Petelei itt a Kemény Zsigmond Társaságnak a millennium évében tartott egyik felolvasó ülését szervezve (amikor Rudolf királyfira akartak emlékezni abból az alkalomból, hogy a trónörökös 10 évvel azelőtt járt Marosvásárhelyen) sok egyéb mellett a következőre hívta fel a figyelmét: „Testvér! - írja a levélben. Amint gondolom, te is meg fogsz halni, s azonképpen Benedek Elek is egyszer. Nem bánom, akármilyen messze, de minthogy egyszer majd megtörténik, jó, ha úgy szoktatja a társaságot, hogy megbecsülje nagyjait halála után. Ebben a reményben most járj a trónörökös emléknepje érdekében.” [Szováta, 19. V. 896]

Peteleit a meghasonlott, tragikus sorsú kisemberek írójának tartják, s logikus magyarázatként hozzáfűzik, hogy világlátása tragikus, pesszimista volt. Valóban, a korban aligha van még egy olyan magyar író, akinek annyi öngyilkos hőse lenne, mint neki. Tudjuk, hogy az öngyilkosság nem megoldás az élet megoldhatatlannak látszó problémáira; a pszichológia szerint egyenesen menekülés a problémák elől. Ha alaposabban szemügyre vesszük az ő halálba „menekülő” hőseit, rá kell jönnünk, hogy náluk mindez másként működik, más a cél és a szándék. Nem azért halnak meg, mert nem tudtak megoldani valamit, hanem, mert így érnek el valamit, ezáltal jutnak el valahová. A Petelei-hősök magányos, meg nem értett, de a mások megértésére talán nem is vágyó emberek, akik mintha burokokban élnének, s ott dédelgetik vágyaikat, sóvárognak az egyéni boldogság után, amit itt e földön soha nem érhetnek el. Élet és halál kérdése számukra nem morális kérdés, még csak nem is egzisztenciális, inkább pszichikai.

Szépen példázza ezt egyik legismertebb novellahősének, Árva Lottinak az esete, aki belehalt a boldogságba. Egész életében arra vágyott, hogy fiatalkori kőrője, aki időközben mást vett el, s megözvegyült, ismét megkérje az ő kezét. Amikor ez megtörtént, „szegény Árva Lotti csak azon helyből leesett a széles karosszékre. Fejéhez kapott kezével, s levegő után mosolyra nyílt ajkával. Egy szót sem tudott szólani, hanem elébukott, s karját leejtette halotti fehér köntösének bő ráncaira. A bút, a bánatot csak elbírt, az örömet nem.” Megtudjuk azonban, hogy az öreglegény részeg tréfát űzött vele, csak ugratásból kérte meg a kezét... Ha Lotti az örömhír hallatára, hogy vénségére menyasszony lesz, nem hal meg, meghal a következő pillanatban, mert megöli a szégyen. Közösségi, szociológiai és erkölcsi szempontból nézve tragikus vég, de a halott asszony „mosolyra nyílt képe” inkább azt sugallja, hogy Isten kegyelemében részesítette, megadta neki, hogy megérje a boldogság pillanatát. Szenvedett érte eleget, megérdemelte. Az az író, aki ilyen látószögből képes bemutatni a halált, az nem lehet pesszimista. Annak a nézőpontja, erkölcs ítélete sokkal emelkedettebb, az birtokában van annak a bölcsességnek, ami csak a legnagyobbaknak adatik meg.

Peteleinek megadatott. Tudta is ezt magáról: tudta, hogy megadatott neki remekművet alkotni, még ha nem is mindig képes rá. Roppantul, szinte kórosan igényes volt önmagával és írásaival szemben, talán ez lehet az egyik oka a viszonylag nem nagy terjedelmű életműnek. A másik pedig minden bizonnyal a betegség. Említett igényességére utal többek között az is, hogy leveleiben rengeteg önmagában kételkedő, önmagával vívódó gondolat fogalmazódik meg. Tanítványának és barátjának, Gyalui Farkasnak írja egyszer, annak kéziratot sürgető soraira: „Nekimelegettem és írtam valamit. Rossz. Nem küldöm el. Én gőgös vagyok arra, amit kiizzadok, és ha nem lehetek rá [t. i. gőgös], széttépem. [...] Esküszöm, hogy írni fogok, amint tudok, - de most nem megy.” [MV, 1906. 21. IX.]

Ami valóban gyakran akadályozta a munkában, az súlyos betegsége, agyi idegrendszeri problémákkal küszködött szinte egész életében. Még nem volt negyven éves s már kétszer érte szélütés. Jakab Ödönnek egyszer így számolt be állapotáról: „Most egy éve nyomorult állapotba estem. Se olvasni, se írni, se becsületesen beszélni nem tudtam. A télt áthúztam valahogy. A tavasz kedves volt, kedvem volt; éreztem, hogy térek vissza az emberi társaságba. Legalább beszélni megtanultam.” [8-2. szept. 15.] Nem csoda, hogy ennyi szenvedéssel, gyötrellemmel nem fért meg az alkotó ihlet. Ám munkakedve állapota jobbulásának első perceitől visszatért, s a ma divatos kifejezéssel élve: munkaterápiával gyógyította magát. Asztaloskodott, faragott. Maga faragta a szováta kis birtok székely kapuját. S ha már ifjú pályatársait nem patronálhatta az irodalom mezején, (bár nem egyszer kuncsorgott később is állásügyben protekcióért patronáltjai számára azoknál, akiket ő indított útjukra), azzal segítette egy tehetséges paraszt agyagos mester, Molnár Dani bá' művészi kibontakozását, hogy felvállalta szobrai árusítását. S ami még az életben maradást segítette, az a zene. Muzikális édesanyjától örökölte zenei tehetségét, aki nemcsak szabad idejében,

de előfordult, hogy munka közben is áriákat énekelt. Petelei is brácsázott Marosvásárhelyen Nagy Gábor vendéglős kvartettjében.

Sokoldalú tehetséggel áldotta meg a sors (vagy ezt kapta örökségbe az örmény ősöktől), ugyanakkor a betegség kétségtelenül visszavetette írói karrierjét. A mérleg pozitív serpenyőjébe viszont még valami került, szintén családi örökségként: a szerény, de biztos megélhetést nyújtó vagyon. Sokak számára irigylésre méltó helyzet lehetett ez a századvégen: nem kellett napi filléres gondokkal küszködni, a művészi ambíciókat lelohasztó újságírói robotmunkát vállalnia. Nem volt ez tipikus abban a korban, gondoljunk Ady-ra, Krúdyra, vagy a tüdőbajtól sújtott Thury Zoltánra és Iványi Ödönre. Ebben a tekintetben kifejezetten szerencsésnek tudhatta magát. Hogy világirodalmi párhuzammal világítsuk meg helyzetét, az általa kedvelt oroszoktól vesszük a példát. Tolsztoj, Turgenyev megengedhette magának, hogy az irodalomnak éljen, Dosztojevszkij rákényszerült; hogy ebből éljen meg. Petelei számára az írás, az irodalom nem egzisztenciális kényszer volt, hanem a tehetség kibontakozásának terepe, önmaga próbája, önmegvalósításának lehetősége, ami persze más szempontból a hanyatlás első lépcsőfoka is egyben, gondoljunk a Thomas Mann-i alapképletre a Buddenbrook-házból: a kereskedő-sarj művésszé válik, ezzel a polgár a dekadencia útjára lép.

Petelei művészi rangjának kijelöléséhez hadd hozzuk fel tanúként Kabos Edét, a népszerű tárcaíró, aki ekképpen nyilatkozott róla: „Azok közé a legelső rangú íróművészek közé tartozott, akinek kristálytisza mondatai a leírás pillanatában ércebe vannak vésve. Ebből az érckemény stílusból sem elvenni, sem ahhoz hozzáadni nem lehet.” Petelei a magyar nyelv legjobb stilisztáinak egyike, már ez önmagában maradandóvá teszi az életművet. S akkor még nem szóltunk felejtethetetlen alakjairól, akiket remek rajzaiban megörökített.

Ma, születésének 150. évfordulóján, itt a sír mellett, különösen aktuálisak Haraszti Gyula szavai, melyekkel a Budapesti Szemlében búcsúzott az írótl nekrológiájában: „Meg vagyok győződve, hogy testi elmúlását irodalmi feltámadás fogja kísérni, amennyiben az ő híre-neve az irodalomtörténet ítélőszéke előtt csak gyarapodni fog: oly jövő, amilyenről nem minden népszerűséget élvező kortárs lehet feltétlenül biztos.”

Elhangzott 2002. szeptember 14-én Marosvásárhelyen a katolikus temetőben

* * *

Szeptember 19-én, Nagyszalontán, *Kossuth Lajos* születésének 200. évfordulóján a Magyarörmények Romániai Szövetsége is képviseltette magát: A tudományos emlékülést követően sor került a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma támogatásával létrejött „Kossuth követeként...” címet viselő rendhagyó pódiummúsortra (*Sebesi Hripszimé Tündér* és *Sebesi Karen Attila* előadásában, szakértők: *Kallós Zoltán* és *Lászlóffy Aladár*). Ezt követően a város központi parkjában lévő Kossuth-szobornál a kegyelet korszorúját helyezte el *Dr. Egyed Ákos* akadémikus, az Erdélyi-Múzeum Egyesület elnöke és *Sebesi Karen Attila*, a MÖRSZ elnöke.

* * *

Híradó

Szeptember 13-14-én Székelyudvarhelyen, Szovátán és Marosvásárhelyen *Petelei István* íróra emlékeztünk születésének 150. évfordulója alkalmából. Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület köszönetet mond a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának a rendezvénysorozat támogatásáért.

* * *

Az „*Atyánkfia Apafi... (1672-2002) - erdélyi örmények főhajtása 330 esztendő távlatából* -” konferencia Kolozsváron szeptember 14-15-én zajlott nagy érdeklődés mellett. Fővédnök: Dr. Tonk Sándor történész, a Sapientia EMTE rektora. A Magyarörmények Romániai Szövetsége, az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület és a Budapesti Örmény Kisebbségi Önkormányzatok Társulása rendezői megköszönik a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának, hogy a rendezvénysorozatot támogatta.

* * *

A XIII. kerületi ÖKÖ meghívására szeptember 17-én a XIII. ker. József Attila Művelődési Központban nyílt meg az *Örmény kódexművészet* c. vándorkiállítás az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület rendezésében. A 10 napig nyitva tartó kiállítás sok látogatót vonzott.

A megnyitó történelmi, művészettörténeti előadásai, kulturális műsora, majd az örmény ételkülönlegességeket bemutató fogadás méltán aratott nagy sikert.

* * *

Szeptember 19-én Budapesten emlékeztünk Petelei István írói és közéleti munkásságára a Fővárosi Örmény Klubban, igen nagy számú érdeklődő részvételével. Dr. Baranyai Zsolt és *Birck Edit* irodalomtörténészek mutatták be az író méltatlanul elhomályosult életművét. *Szabó Anikó* színművésznő szemelvényeket olvasott fel az író novelláiból.

* * *

Szeptember 23-án „*Örmény arcok, örmény szemek - örmény genealógia képírásban*” címmel nyitotta meg az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület kiállítását a II. ker. Horvát u. 2-12. alatti kiállító teremben, a II. ker. Örmény Kisebbségi Önkormányzat felkérésére. A kiállítást rendező *dr. Issekutz Sarolta* előadásában az örmény antropológia jegyeinek bemutatása mellett felhívta a figyelmet a 200 évet átölelő képanyag nemcsak antropológiai, hanem kultúrtörténeti érdekességeire is. Összehasonlításként szerepeltek a kiállításon XIX. századi portréfestmények Örményországból, fotódokumentumok 1900-ból Anatólia és Örményország különböző vidékeiről, valamint az erdélyi örmény családokról, hírességekről. A kiállítás megnyitó hangulatát forróvá varázsolta *Kátainé Szilvay Ingrid* énekművész és *Szabó Anikó* színművész lelket melengető előadása, valamint a Kolozsi Gergely István tollából megjelent visszaemlékezés a szamosújvári szépasszonyokra. Ezúttal mondunk köszönetet a II. kerületi Polgármesteri Hivatalnak, hogy a termet a kiállítás rendelkezésére bocsátotta, valamint a Fővárosi Közgyűlés Esélyegyenlőség Alapnak a kiállítás támogatásáért.

* * *

Köszönetet mondunk *Karátsonyi Bogdán* egyesületi tagunknak Hétezer Ft adományáért, amellyel kulturális misszióink ellátásához nyújtott egyesületünknek segítséget.

* * *

Szeptember 26-án egyesületünk elnöke részt vett a „Függetlenség és partnerség: civil szervezetek az európai Magyarországról” nemzetközi konferencián a Parlament Kongresszusi Termében.

* * *

Október 6-án *dr. Issekutz Sarolta*, az EÖGYKE elnöke elhelyezte az emlékezés árvalányhajás füzkoszorúját az Aradi vértanúk síremlékénél, Aradon. A kétnapos rendezvénysorozat Dávid Ibolya könyvbemutatójával kezdődött, majd ünnepi műsort adott a nagyváradi *Kiss Stúdió*, valamint *Dévai Nagy Kamilla* és növendékei az Aradi Állami Színházban. Vasárnap megemlékező istentiszteleten, majd szentmisén vettünk részt a református, valamint a Belvárosi Római Katolikus Templomban, miután tisztelegtünk a Szabadság szobor előtt. A napsütés, a szíves vendéglátás, a nagyszerű szervezés, a méltóságteljes megemlékezés felejthetetlen élményt nyújtott valamennyi résztvevőnek.

* * *

Programajánló

Október 12-én 10 órakor a Terézvárosi Örmény Kisebbségi Önkormányzat szeretettel vár mindenkit a Terézvárosi Napok keretében megrendezésre kerülő kulturális műsorára és *Petrás Mária* csángó keramikus művész kiállítására, valamint diavetítésre a VI. Munkácsi Mihály u. 23. szám alatt.

* * *

Október 12-én du. 17 órakor a Budapesti Örmény Katolikus Templomban (XI. ker. Orlay u. 6.) a XI. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzat szervezésében kerül sor „*A szamosújvári magyar-örmény katolikus temető monográfiája*” c. könyv bemutatójára és az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület által rendezett „*Örmény temetők*” c. kiállítás megnyitására. Az egyesület által rendezett kulturális műsorban a *Vers és zene* sorozat következő részeként *Kirkósa Orsolya* operaénekest és *Kátainé Szilvay Ingrid* orgonaművészt, valamint *Várady Mária* színművésznőt hallhatjuk. A rendezvényt a Fővárosi Közgyűlés Humanitás Civitatis Alapítványa, valamint az Esélyegyenlőség Alap támogatja.

* * *

A Fővárosi Örmény Klub október 19-én 17 órakor várja „Aradi 13” megemlékezésére tagjait és minden érdeklődőt a Magyarok Házában. Bemutatjuk az Erdélyi Örmény Múzeum sorozat 6. kötetét, *Bíró Sándor: A forradalom tribünjétől a külhoni városokig* címmel.

* * *

Mikor az örmény szépasszonyokat hét lakat alatt őrizték

Serdülő legényember voltam, amikor még Szamosújvár főterén és utcáin a gyönyörű szépséges örmény lányok és fiatalasszonyok nevetve, kacagva korzóztak. Akkor még, ezelőtt 65 évvel, a város lakosságának több mint 50%-a örmény volt. Ragyogó tavaszi napfényben fürdött a város és a házak ablakain kikiszűrődött a lányok és az asszonyok ajkáról ez a régi dal: „Tele van a város akácfa virággal”, amelynek szövegét az egykori ünnepelt s ma méltatlanul elfelejtett Szabolcska Mihály (1862-1930) költő írta. Egykor a temesvári református egyház esperese és a Magyar Tudományos Akadémia tagja volt. A szöveg zenéjét egy örmény lány óhajára Fráter Lóránd, a „Nótás Kapitány” (1872-1930) szerezte Szamosújvárt, akit Nyíró József a magyar műdalok apostolának nevezett.

Amint az utcán az akácfavirágos fák alatt sétálgattam, nekem is, mint sok más egészséges fiatalembernek, esett ki a szemem az örmény szépségek után! Káprázatos, fekete gyémánt sugarú, nagy kerek szemük, kreolbarna arcuk, hattyúszerű nyakuk, hófehér, sejtelmes keblük, fényes, koromfekete, hullámos hajuk, keleties, büszke, délceg járásuk, szédítő, varázslatos vonzással hatottak a férfi nemre. Amint így hosszan epekedve bámultam őket s elgyönyörködtem bennük, egyszer csak a néhai Tarisnyás András barátom váratlanul rajtakapott a „lopáson”. (Tarisnyás gyakori vendég volt a szüleim házában, amint délutánonként a házunktól nem messze lévő disznóhizlaldájukba ment ellenőrzésre, s ilyenkor mindig betért hozzánk egy-egy dumapartira, ha otthon voltunk.)

Amint így rajtakapott a „lopáson”, ekképpen szólt hozzám: Tudod-e Pista barátom, hogy nem mindig volt ám lehetőség arra, hogy az örmény szépségeket a nem örmény férfiak ilyen gátlástalanul „csemegéjék” a város utcáin? És miért? kérdeztem én kíváncsian. Erre ő azt válaszolta: Ma már kevesen tudják, hogy egykor, talán több mint száz évvel ezelőtt, amikor még a város teljesen örmény autonómiájú volt, csak a város elöljáróinak engedélyével utazhatott át rajta, vagy jöhetett be a településre idegen. Akkoriban az országút nem a városon át vezetett Dés felé, hanem a mai Kérőfürdőtől végig a hegy alatt. Széplaknál (ma Bunesti) ment bele a dési útba. Az a régi út ma is megvan és még járható is - mondta Tarisnyás. - És miért nem volt szabad akkoriban az idegeneknek engedély nélkül a városon át utazni vagy bejönni? - kérdeztem. Azért, mert az örmény férfiak jó része kereskedő volt, és hetekig meg hónapokig is távol voltak a háztól. Jól tudták az elhízott, nagyhasú, dúsgazdag, aranyórák, aranyláncos örmények, hogy a kipihent, tüzesvérű asszonyaik nehezen fogják kibírni a férjek távollétét. S így könnyen kísértésbe eshettek volna egy-egy idegen férfi csábítására, ha a város nyitva lett volna bárki előtt. S hogy biztosak legyenek abban, hogy az asszonyaik férjüket nem fogják megcsalni, a házuk ablakaira vasrácsokat szereltek és bezárták őket. A kulcsot beadták a városházi csendbiztos irodájába, aki, ha valami baj adódott, egy városbizalmival kinyithatta a ház ajtaját. A mindennapi szükséges dolgokat pedig a házon kívüli szolgák biztosították.

1847-ben Petőfi Sándor is megfordult a városban, és amint az akkori Víz utca (ma Bobálna) 16. szám alatti, egykori vendéglő előtt egy kis kőpadon üldögélt, és hosszan elnézegette az örmény szépasszonyokat és a nagyhasú örményeket, többek között ezt írta a naplójába: „Itt úgy érzem magam, mintha az örmények magyarországi Jeruzsálemének a fővárosában volnék.” Aztán Tarisnyás így folytatta tovább:

- Az a régi szokás részben még élt abban az időben is - ha már nem is volt minden ablakon vasrács -, amikor a városban egy legendás híró daliás ludovikás honvéd huszárkapitány ugratta lovát macskaköves utcájukon. Az emberek őt egyszerűen csak „Nótás Kapitány” néven emlegették, mivel dalköltő és zeneszerző is volt. A kapitányt - mesélte Tarisnyás egy napon a bíróság elé idézték egyes örményatyák, mint nőcsábászt és szoknyavadászt. A vád az volt ellene, hogy rendre elcsavarta a távolban lévő férjek unatkozó asszonyainak fejét, amint ablakról ablakra járt éjjeli szerenádot adni, nótával dalolva a saját hegedűje kíséretében. A bíró így szólt a vádlotthoz: „Százados úr! Adja elő, hogy milyen módszerrel csavarta el az asszonyok fejét. S ha esetleg tagadná a vádat, mondja el, mit tudna felhozni mentségére a vád ellen.” Erre a vádlott elővette a magával hozott hegedűjét, és ezt válaszolta:

- Tisztelt bíróság... ezzel né -, és rámutatott a hegedűjére, majd játszani kezdett rajta szebbnél szebb nótákat, amelyek hallatán még a bírái is elérzékenyültek. És ezután így szólt: „Egy nép pedig, amelyik da-

lolni, mosolyogni nem tud, az halott nép". S így folytatta: Ha ez a hegedű valamelyik asszonyt a rácson keresztül meg tudta erőszakolni, akkor ítéljék el őt, mint nőcsábászt. Persze erre a bíró elmosolyodott, és mint alaptalan vádat, az ügyet ejtette, és a Nótás Kapitányt felmentette a gyanúsítás vádja alól. Erre a sértődött, felszarvazottnak hitt férjek ott helyben, békülékeny hangon meghívták a „leányalom” kapitányt hegedűstől, asszonyaikkal együtt a híres örmény „Korona” vendéglőbe, amely az örmények törzsvigadója volt. S ott kivilágos kivirradott reggelig mulattak, miután már asszonyaikat békességben hazaküldék.

Szomorú, de való, hogy ma már „nagyítóval” is nehezen találni, látni egy-egy örmény szépasszonyt a város utcáin. Úgy elfogytak a dúsgazdag, féltékeny férjeikkel együtt, hogy csak a legendás hírük maradt a Nótás Kapitánnyal együtt. Olykor-olykor azonban a titokzatos esti szellő szárnyra kapja a legendás hírű, dalosajkú Nótás Kapitány szívmengető muzsikáló dallamát, és titkon végigsimogatja véle az egykori szépasszonyok ablakait.

Kolozsi Gergely István

* * *

Zakariás János (1895-1967)

A magyar híradástechnika egyik kiemelkedő egyénisége

A 20. század elején Amerikában sorra alakultak a kereskedelmi rádióállomások, és ennek hatására 1923-ban Magyarországon is megkezdődtek a kísérleti rádióadások. A Magyar Posta külön szervezetet alakított: a Posta Kísérleti Állomást a számára értékes újdonságok bevezetésére.

A Kísérleti Állomáson dolgozó mérnökök feladata lett az ország távbeszélő- és rádióhálózatának, a Magyar Rádió stúdióinak, az automata telefonközpontok rendszerének stb. megtervezése, megrendelése, kísérleti darabjainak legyártása. Olyan egyedi és világszínvonalon álló készülékeket is gyártottak, mint például a Magyar Rádió szünetjeladója, és postatisztként dolgozott közöttük a későbbi Nobel-díjas *Békésy György*. Ennek a mérnökgárdának volt egyik kiemelkedő alakja *Zakariás János* gépészmérnök, aki *Magyari Endrével*, *Tomcsányi Istvánnal* és másokkal együtt létrehozta a magyar rádióhálózatot.

Brassóban született 1895. nov. 30-án, Zakariás János és Tutsek Irma gyermekeként. Szülővárosában érettségizett 1913-ban és utána beiratkozott a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karára. Az első világháború kitörésekor bevonult katonának. Először Galíciába, az orosz és lengyel frontokon harcolt. 1917-ben az olasz frontra küldik, ahol zászlósként szolgált. 1918-ban a Piave-től betegen kórházba szállítják és gyógyulása után leszerelik, így többé nem került vissza a frontra. Kitüntetései: Károly csapatkereszt és sebesülési érem. A budapesti egyetemen 1923-ban szerzi meg oklevelét és utána rövid ideig a Ganz-Danubius alkalmazottja volt. 1924-től a Magyar Posta Kísérleti Állomásnál helyezkedett el, ahol az 1923-as évektől kezdve komoly akusztikai tanulmányokat végeztek a rendszeres műsorszórás bevezetéséért az újonnan felszerelt nagyobb rádióadók (2 KW) segítségével. A Kísérleti Állomásnál olyan híres munkatársai voltak mint dr. Magyari Endre (aki a magánéletében is közeli barátja volt), Molnár János, Tomcsányi István és Béla, valamint a későbbi Nobel díjas dr. Békésy György. 1929-től már a Mérnöki Kamara tagja és 1937-től mint a Kísérleti Állomás főmérnöke tanulmányutat tett Londonban, a Marconi cég meghívottjaként. Az 1940-es évtől kezdődőleg mint m.kir. postaműszaki tanácsos dolgozik a Posta Kísérleti Állomásnál. A Magyar Kinotechnikai Társaság választmányi tagja volt.

Részt vett a magyar rádió műszaki felépítésében, az első csepeli adóberendezés, majd a 20 kW-os Lakihegyi adó építésében. Építette a pécsi és a kolozsvári adóállomásokat. A rádió-technika kérdéseiről 12 éven át hetenként tartott előadásokat a budapesti stúdióban „Rádióamatőrposta” címen. A rádiókészülék népszerűsítése, a rádióvetel zavartalanságának biztosítása céljából országos kiterjedésű méréseket végzett.

Az északerdélyi részek visszacsatolása után 1940 ősztől pedig nagyszabású tevékenységet fejtett ki az erdélyi rádióleadók felszerelésénél (elsősorban a kolozsvári és csíkszeredai térségbe) és a rendszeres magyar műsorszórások beindításánál is. Az ő irányítása alatt indult be 1941-ben a kolozsvári Feleki-tetőn felállított rádióadó is, ahová az adókat Kassáról hozatta Zakariás János. Ebből az alkalomból írta Reményik Sándor a „Rádióoszlop a Házsongárdi tetőn” c. versét. A Székelyföld rádiós ellátására tervezett 15 KW-os rádióadó munkálatai megkezdődtek 1942-ben, de a szép tervek befejezésére a háborús események miatt már nem kerülhetett sor, csupán az épület készülhetett el 1944 őszéig. Az eredetileg Csíkszeredának szánt adóberendezés is elkészült, de a nyilas kormány kezébe került, akik Magyaróváron helyezték üzembe. Ez az adó 1945. márc. 20-án befejezte a sugárzást, leszerelték és egy katonai alakulat Nyugatra szállította, további sorsa ismeretlen. A háborút követő években 1952-1954-ben a kommunista hatalom az üres

épületet helyrehozatta, más adót szereltetett bele a céllal, hogy mint a média ilyen eszközét felhasználva, megkezdhesse sugárzását saját propagandájának megfelelően.

A Feleki adót is leszerelték 1944 végén és nagy nehezen Budapestre szállították, ahol - köszönhetően Zakariás Jánosnak (aki elrejtette és dugdosta) - átvészelte az ostromot és 1945. máj. 17-én újra megszólalt Budapest-rádió néven (majd Budapest II.).

Zakariás János a háborút követően 1945-től még egy ideig a Posta Kísérleti Állomás ideiglenes vezetője volt 1946 nyaráig. 1948 végén kinevezték postaműszaki igazgatói rangba, ahol a vezetékes híradás témáin dolgozott. 1955-től a Posta Műszerüzem állományaiba került csekély fizetéssel (fizetése havi 1220 forint volt), és innen is ment nyugdíjba 1960 januárjában. Nyugdíjas éve alatt Zuglóban lakott, ahol jelenleg most lánya lakik.

1920-ban nősült, neje a kolozsvári születésű Széplaky Margit. Ebből a házasságból született:

Klára (sz. 1922, özv. Páris Egonné, aki jelenleg zuglói lakásában él Budapesten),

László (1926-1993), aki az OKISZ-nél volt gazdasági vezető Bp.-en (neki egy lánya van Katalin).

Háború utáni sorsa megbélyegzett, mert a rendszer vezetői igyekeztek az értelmiséget a természetes vezető-oktató szerepétől és tekintélyétől megfosztani, potenciális ellenséget láttak benne. Egyébként ez a sors jellemezte az akkori egész magyar társadalmat. Zakariás János a rádión és írott művein keresztül nagyon sokakat tanított, mérnökként is igazi néptanító volt. Nem volt valamiféle megszállott-világmegváltó, népnevelő személy. Belecsöppent egy kor adott helyzetébe és becsülettel, kitartással végigcsinálta, amit elvállalt. Csak a rádióban 1926 és 1938 között 375 előadása hangzott el. (Magas, szikár, sokat dohányzó ember volt!)

Zakariás János híradástechnikai mérnök 35 évvel ezelőtt 1967. okt. 10-én tüdőrákban halt meg Budapesten és a Kerepesi temetőben lett eltemetve. Munkássága szolgáljon példaképpül a 21. századi műszaki értelmiségnek is.

Dr. Száva T. Sándor (Bécs)

* * *

Archívumunk anyagából

Bp. 1976. febr. 5.

Kedves Barátom!

Boldog vagyok, hogy mi, örmények, munkánkkal megháláltuk a magyar népnek, hogy befogadott bennünket hazájába.

Köszönöm kedves jókívánságait,

szívélyes üdvözlettel:

Dr. Issekutz Béla

akadémikus

(Dr. Issekutz Béla levele id. Áján Gergelynek)

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület folytatja az adományok gyűjtését az erdélyi magyarörmény közösségek részére. Megköszönjük az eddig hozzánk eljuttatott adományokat, továbbítjuk azokat. Pénzbeli adományokat az egyesület bankszámlájára is be lehet fizetni.

Bankszámlaszám: Budapest Bank Rt. Királyhágó fiók: 10100792-72594972-00000007

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület székhelye: 1015 Budapest, Donáti utca 7/a.

Postacíme: 1251 Budapest, Pf. 70. **Telefon:** 201-1011, **fax/tel.:** 201-2401

Elnök: dr. Issekutz Sarolta, fogadóidő minden szerdán 16-18 óra között.

ERDÉLYI ÖRMÉNY GYÖKEREK - füzetek

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület havonta megjelenő kiadványa

A kiadványt támogatta

a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Nemzeti Kulturális Alapprogram

Nyilvántartási szám: 2.2.4/78/2002.

Felelős kiadó: dr. Issekutz Sarolta

Szerkesztő: Dávid Csaba, Munkatársak: dr. Borszéki Béla, Fancsali János

Szerkesztőség: 1251 Budapest, Pf. 70. Tel.: (1) 201-1011, Fax: (1) 201-2401

Nyomdai munkák: Timp® Kft.